bir ekmek bir Politika (ikisinden de vazgeçilmez)

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

PERŞEMBE 6 NİSAN 1978

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay
TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Fiyatı 250 kuruş

Yıl 5 Sayı 1732,

Törene Uluslararası Hukuk Adamları da katılıyor

İstanbul Barosu'nun 100. yılı coşkuy.a kutlanıyor

1878 – 1978

★ Korutürk, mesajında, toplumsal huzursuzluğun bir nedeninin de ülkenin içinde bulunduğu şartlara uygun yasal düzenlemeler yapılmaması olduğunu söyledi.

★ Ecevit, «Örgütlenme özgürlüğü önündeki bazı sınırlamaların kısa sürede giderilebileceği kanısındayım» dedi.

★ Adalet Bakanı Mehmet Can, «Cezaevlerinin kişilik yitirici ve ceza verici bir kurum olmaktan çıkarılacağını» söyledi.

★ Orhan Apaydın, «Helsinki Sonuç Belgesi ilkelerinin yaşama geçirilmesinin, değişik sosyal sistemlere bağlı olsalar dahi, tüm dünya hukuk düzenlerinin demokratikleştirilmesinde büyük bir aşama olacağını» açıkladı

İSTANBUL, (İSTA)

İstanbul Barosu'nun 100. Kuruluş Yıldönümü nedeniyle düzenlenen kutlamalar dün saat 10.00'da İstanbul Kültür Merkezi'nde yapılan bir törenle başlamıştır.

Törende açış konuşmasını yapan İstanbul Baro Başkanı Orhan Apaydın, «Helsinki Sonuç Belgesi ilkelerinin yaşama geçirilmesinin, değişik sosyal sistemlere bağlı olsalar dahi, tüm dünya hukuk düzenlerinin demokratikleştirilmesinde büyük bir aşama olacağını» açıklamıştır.

Törende konuşan Başbakan Bülent Ecevit ise, «örgütlenme özgürlüğü önündeki bazı sınırlamaların kısa sürede giderilebileceği kanısındayım» demiştir.

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

★ Türkiye, Sovyetler Birliği'nden üzüm, soğan, pik, kaolen ve kozmetik karşılığı elektrik enerjisi, zirai mücadele helikopterleri alacak

★ Köprülüler, Sovyetlerin Türkiye'den volfram satın alacağını da belirtti.

AP'li Özalp "Parti tümüyle yenilenmeli,,

HABER MERKEZİ

AP teşkilatı içinde Genel Merkeze karşı olan muhaliflerin parti üst yönetiminin değiştirilmesi ve programının yenilenmesi yolundaki açıklamalara bir yenisi daha eklenmiş ve AP Genel Başkan Yardımcısı Hüseyin Özalp, «Parti içinde tabandan tavana kadar bir yenilemenin şart olduğunu» söylemiştir.

Parti kongreleriyle ilgili incelemelerde bulunmak üzere Sivas'ta bulunan Özalp, «Delege seçimlerinin üyelik kartlarının yenilenmesinden sonra yapılacağını» belirtmiş ve «Biz AP olarak, bu sene toparlanma ve milletin ümit bağladığı AP'yi yine eski yerine çıkarma mücadelesini vermekteyiz» demiştir.

Sovyetlerle ticaretimiz yüzde 50 oranında artıyor

ANKARA (İSTA)

Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki ticari ilişkilerin düzenlenmesi ile ilgili olarak 19'uncu Protokol dün imzalanmış ve iki ülke arasındaki ticari mübadele hacmi yüzde 50 oranında bir artışla 342 milyon dolara çıkarılmıştır. Yapılan protokole göre Türkiye'nin mevcut anlaşmalara e- olarak Sovyetler Birliği'nden elektrik enerjisi, zirai mücadele helikopterleri alması kararlaştırılmıştır. Sovyetler Birliği'ne ihraç edilecek mallar arasında ise yaş üzüm, kozmetik, soğan, pik, kaolen yeralmıştır. Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler i a töreninde yaptığı konuşmada Sovyetler Birliği'ne volfram satılması konusunun daha önce ele alınarak karara bağlandığını belirtmiş, «O dönemde kararlaştırıldığı oranda üretime geçtiğimiz taktirde Sovyetler Birliği'ne volfram satacağız» demiştir.

Sovyetler Birliği Büyükelçisi Rodianov'un da katıldığı Ksilov Başkanlığındaki Sovyetler Birliği Heyeti ile Türkiye Heyeti arasında dün yapı imza töreninde konuşan Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler Sovyetler Birliğine ihraç edilecek mal tutarının 150 milyon dolar, ithal edilecek mal tutarının ise 138 milyon dolar olduğunu, geçen yıl iki ülke arasındaki mübadele hacminin 242 milyon dolar dolayında bulunduğunu belirterek şöyle konuşmuştur:

«Ondokuzuncu Protokolden başka bugün Sovyetler Birliği'nin ülkemizde bazı sınai tesisler kurmasına dair 25 Mart 1967 tarihli anlaşma gereğince açtığı kredinin taksit ve faizleriyle, bu tesislerden İskenderun Demir-Çelik Fabrikalarının tevsiine dair 24 Aralık 1972 tarihli anlaşma gereğince teslim edilecek malzeme bedelinin ödenmesi konusunda iki mektup daha imzalanmıştır. Bu mektuplardan birincisi ile 36 milyon dolarlık, ikincisi ile

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

★ TÜRKİYE YÜZEYİNE BİR YILDA 77 MİLYAR TON PETROLE EŞDEĞERDE GÜNEŞ ENERJİSİ DÜŞTÜĞÜ BİLDİRİLDİ

Dördüncü Petrol Kongresi devam ediyor

ANKARA (İSTA)

4 kuruluşun Ankara'da düzenlediği «Türkiye 4. Petrol Kongresi»nin dün yapılan oturumunda «Petrol Almaşığı Enerji Kaynakları» konusu tartışılmış Yüksek Mühendis - Ekonomist Dr. Mustafa

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

TEKZİPTİR

ONUK: POLİTİKA A.A HABERİNİ TAHRİF ETTİ

A.A. GENEL MÜDÜRÜ «BEN BASIN TOPLANTISINDA YAZDIĞINIZ ŞEKİLDE İSE HİÇ KONUŞMADIM. HABERİNİZ YANLIŞTIR» DEDİ.

ANKARA, (ONUK)

A.P. Genel Başkanı sayın Süleyman Demirel'in, ne Başbakan olduğu dönemlerde, ne de, Başbakanlık dışı günlerinde çantasını taşımadım. Böyle bir «ünüm» olduğunu ilk defa sizden işitiyorum. Uydurmuşsunuz...

Önümüzdeki günlerde görevden alınacağımı yazıyorsunuz. Yoksa A.A.'nın Genel Müdürünü azil ve tayin yetkisi sizin elinize mi geçti?

Görevden alınacağım ilhamına nereden vasıl oldunuz? fal mı baktırdınız?

Çok fazla heveslenmeyin. Şimdilik böyle bir niyetim yok. Görevimin başındayım ve öyle kalacağım.

Basın toplantısında söylediklerimi ise hiç anlamamışsınız. Veya işinize öyle gelmiş. «Ajansımızda Demirel'e methiyename yazıldığı kadar, Ecevit'e de yazılmıştır» diye ağzımdan bir söz çıkmadı. Ajansda «methiyename» yazılmaz ki böyle konuşmuş olayım.

Yine «Sendika emekçilerin haklarını savunmamaktadır. Ben burada emekçilerin müdaafi du

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Faşistler bu kez de Ankara'da öğrencilere saldırdı. 1 kişi öldü

FAŞİSTLERİN ERKEK TEKNİK YÜKSEK OKULU, AİTİA VE ECZACILIK FAKÜLTESİNE YAPTIĞI SALDIRILARDA 16 ÖĞRENCİ DE YARALANDI

★ İSTANBUL'DA FAŞİSTLER BİR POLİSİ KAÇIRMAK İSTEDİ

★ KAYSERİ MAKİNA YÜKSEK OKULUNDA KOMANDOLAR BİR İLERİCİ ÖĞRENCİYİ YARALADI

HABER MERKEZİ

Faşistler dün Ankara'da terör yaratmışlar, çeşitli okullara baskınlar yapmışlar, İstanbul'da olduğu gibi öğrencilerin üzerine bombalı, silahlı saldırı düzenlemişler ve bir ilerici öğrenciyi öldürmüşlerdir. Saldırılar sırasında 20'ye yakın öğrenci de yaralanmıştır. İstanbul'da ise bir polis faşistler tarafından kaçırılmak istenmiştir. Yurdun çeşitli yerlerinde de saldırılarını sürdüren faşistler bazı yurttaşların yaralanmalarına neden olmuşlardır.

ANKARA'DA

Faşist komandolar İstanbul'dan sonra dün de Ankara'da ilerici öğrencilerin üzerine silahlı saldırı düzenlemiş, Zafer Boz isimli bir Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu öğrencisini öldürmüşler, 8 öğrenciyi de tabanca kurşunlarıyla yaralamışlardır. Yaralı öğrencilerden birinin durumunun ağır olduğu bildirilmektedir. Görgü tanıklarından öğrenildiğine göre ilerici öğrencileri kurşun yağmuruna tutan Ülkü Ocaklı faşist komandolar daha sonra Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulunu da işgal etmiş, diğer öğrencilerin okula girmelerini engellemiştir.

Beşevler bölgesini Ülkü

(Devam Sa. 7. Sü. 6'da)

CUK

BAKANDA İŞ YOK

İçişleri Bakanı Özaydınlı,
Türkeş ile de görüştü.
I-ıh... İş yok bu bakanda.
Biz olsak,
hazır karşılaşmışken,
yakalardık da...

A.E.

Faşizme ihtar eylemi nedeniyle açılan soruşturmalara tepkiler büyüyor

★ Üyeleri hakkında soruşturma açılan demokratik kuruluşlar bu eylemin anayasal hakların kullanıldığını belirttiler.

ANKARA (İSTA)

Faşizme ihtar eylemi nedeniyle üyeleri hakkında soruşturma açılan demokratik kuruluşlar bu eylemin anayasal bir hak olduğunu kaydederek soruşturmanın hemen durdurulmasını istemişlerdir.

Aralarında TÖB DER, TMMOB, TÜM DER, TÜS DER, Halkevleri, İGD, İKD, Çağdaş Hukukçular Derneği, TÜMAS ve TÜMÖD'ün bulunduğu demokratik kuruluşlarca bugün yapılan yazılı açıklamada, 20 Mart faşizme ihtar eyleminin faşist çetelere ve on-

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

MHP, CHP'yi CGP'ye şikayet etti

HABER MERKEZİ

MHP Genel Başkan Yardımcısı Gün Sazak, CGP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Turhan

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Avrupa'da 30 milyon işçi işsizliği kınadı

★ AVRUPA İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU, 5 NİSANI, «EYLEM GÜNÜ» OLARAK İLAN ETMİŞTİ

★ İŞVERENLER KINANIRKEN. AET'NİN DE İŞSİZLİĞE KARŞI HİÇBİR ÖNLEM ALMADIĞI AÇIKLANDI

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun çağrısıyla dün kapitalist Avrupa ülkelerinde 40 milyonun üzerinde işçi, greve gitmiş miting ve protesto gösterileri düzenlemiştir.

Milyonlarca işçi, bütün bu eylemlerde kapitalist Avrupa ülkelerinde giderek artan hayat pahalılığını, işsizliği ve ekonomik bunalımı kınamışlardır.

Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri, Mathias İnter Scheid Brüksel'de düzenlediği basın toplantısında, grev, protesto gösterileri ve mitinglerin 18 ülkede, 31 işçi sendikası tarafından desteklendiğini bildirmiş ve 5 Nisan'ı çok önceden işsizliğe karşı eylem günü olarak ilan ettiklerini belirtmiştir.

Protestonun, hafta sonunda Danimarka'nın Kopenhag kentinde başlayacak olan Ortak Pazar zirve toplantısından ön-

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Sınır boylarının mayından arındırılıp topraksız köylüye verileceği açıklandı

ANKARA (İSTA)

Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi sınır boylarındaki tarlaların mayınlardan arındırılarak topraksız köylülere dağıtılacağını söylemiştir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Bakanlığı ile ilgili incelemelerde bulunan Şerafettin Elçi Nüsaybin'de yaptığı konuşmada sınır boyundaki mayınları bir koruma aracı olarak değil, ins lara kurulmuş bir tuzak olarak gördüklerini belirtmiştir. El-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

TYS Üyesi Altan Küçükyalçın dün öldü

★ SANATÇI AYRICA BARIŞ DERNEĞİ ONUR KURULU ÜYESİ VE NAZIM HİKMET KURULU ÜYESİ İDİ

İSTANBUL, (İSTA)

Bir süre önce Kanser hastalığına yakalanarak Çapa Hastanesinde tedavi altına alınan Türkiye Yazarlar Sendikası Yürütme, Barış Derneği Onur Kurulu ve aynı zamanda Nazım Hikmet kurulu üyesi Yazar, çevirmen ve film yapımcısı Altan Küçükyalçın dün kurtarılamayarak ölmüştür.

İlerici fikirleriyle tanınan 35 yaşındaki Altan Küçükyalçın yazar, çevirmen ve film yapımcısı olarak yıllarca Edebiyat alanına hizmet etmiş, Türkiye Yazarlar Sendikası Yürütme Kurulu üyeliğinin yanısıra Barış Derneği Onur Kurulu ile Nazım Hikmet Kurulu üyeliği de yapmıştı. Küçükyalçın hastalanmadan önce bu görevlerini sürdürmekteydi. Araştırmacı olarak Küçükyalçın «Kadınlar» konulu bir araştırma yapmış daha sonra da Yılmaz Güney dosyası adlı bir araştırmasını kitap olarak bastırmıştı. Film yazarlığı, eleştirmenliği yanı sıra film yapımcılığı ile de uğraşan Altan Küçükyalçın Sabahattin Eyüb-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

DAMGA VERGİSİ VE HARÇLAR ARTIRILIYOR

ANKARA, (ANKA)

Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve bakanlardan oluşan bir alt komisyonda üzerinde çalışma yapılan Damga Vergisi Kanunu ve Harçlar Vergisi Kanunlarında da değişiklik yapan tasarıyla, her türlü harç ve vergilerde artış yapılması öngörülmüştür.

Damga Vergisi Kanununa bağlı cetvellerde yapılması öngörülen değişikliklerle banka hesap defterleri vergi kapsamına alınmış, vergi kapsamında olan çeşitli kağıtlardan alınan vergilerin ise arttırılması için hüküm getirilmiştir.

Ayrıca Harçlar Kanununda yapılan değişiklikle de pasaport harçlarının ve vergi itiraz harçlarının da yükseltilmesi önerilmiştir.

Damga Vergisi Kanununda yapılması öngörülen değişikliğe göre, kanuna bağlı cetvellerde alt ve üst sınır olarak belirlenen vergilerin uygulanacak değerleri Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecektir. Damga Vergisi Kanununa bağlı 1. sayılı cetvelin IV. bölümünde yapılan değişiklikle resmi dairelere verilecek beyannamelerden alınacak vergi miktarı 10 ile 50 kat arttırılmaktadır.

PTT havalesiyle posta havalesi ile birlikte tahsil edilen ver

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Şehirlerarası otobüs ücretlerine zam geldi

ANKARA, (ANKA)

Uçak ve tren fiyatlarına yapılan zamlardan sonra bazı şehirlerarası otobüs firmaları da zam kararı almışlardır. Yeni zamlı tarifelerin önümüzdeki haftadan itibaren uygulanmaya başlayacağı bildirilmiştir.

Bazı otobüs firmalarının ise şimdiden zamlı tarifeleri uygu-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

yazdıkça | adil özkol

Bir Anayasa suçlusu

En başta Anayasa Mahkemesi üyeleri ve Anayasa hukukçuları olmak üzere herhalde bir çok kimse son günlerde Anayasamızın yeni «güçlü» ve «etkili» bir savunucuya kavuştuğunu kıvançla gözlemişlerdir. Bu yeni savunuculuğun ve savunucunun bilhassa anlam taşıyan tarafı kendisinin bu konuda gerçekten «tutarlı» ve «içten» olmasıdır.

Her ne kadar bu sayın savunucu devri iktidarında bu Anayasa ile Türkiye'nin yönetilemeyeceğini açık açık söylemiş ve dört imzalı bir muhtırayı görür görmez Anayasa'yı korumayı hiç aklına getirmeksizin şapkasını almış gitmişse de bunların ufak «ayrıntılar» olduğunu belirtmek gerekir. Dolayısıyla da Anayasamızın başlangıç kısmında söylendiği üzere «vatandaşların uyanık bekçiliğinden» çok bu yeni savunucunun güvencesi altında olduğunu düşünüp huzur duymak gerekir.

Bu yeni savunucunun adı Süleyman Demirel'dir. Sayın Demirel geçen hafta sonundaki basın toplantısında günün sorunlarına aydınlık getirdikten sonra herhalde Özaydınlı konusundaki gensoru oylamasında aleyhindeki 34 oyluk farktan cesaret alarak Ecevit Hükümetinin gidici olduğunu beyan buyurmuş ondan sonra da TRT konusuna değinmiştir.

Demirel'in yakınması Başbakanın kendisinden bir gün önce TRT Genel Müdürlüğü hakkındaki Danıştay Kararı'nın yakında uygulanacağını belirtmiştir.

AP Lideri «bunun fevkalâde büyük gerginliklere sebep olacağını ve ağır neticeler doğuracağını» tebliğ ettikten sonra İsmail Cem'in tarafsız olmadığını esasen bunu ileri sürecek bir tek Allahın kulu bulunmadığını bu tarafılığın Anayasa'nın 121. maddesine aykırı düşeceğini «Anayasa suçu» oluşturacağını kendilerinin Anayasayı korumakta kararlı olduklarını belirtmiştir.

Söylediklerinin tümünün tutarsızlığı ve hukukdışılığı bir yana Demirel'in ağzından «Anayasa suçu» deyimini duymak başlı başına ilginç bir durumdur.

Yıllardır TRT konusunda olsun diğer konularda olsun Danıştay kararlarını çiğneyerek Anayasa'nın 132. maddesini ihlâl eden bir mükerrir Anayasa suçlusunun ağzına bu deyim doğrusu pek uygun düşmektedir.

TRT ve İsmail Cem konusundaki hukuksal durum son derecede açıktır. Danıştay ve Yargıtay kararları Cem'in TRT'nin yasal Genel Müdürü sıfatını 4 Haziran 1975 tarihinden beri taşıdığını kesinlikle ve defalarca ortaya koymuşlardır.

Cumhurbaşkanlığının istemi üzerine Danıştay 3. Dairesi Cem'in çıkarılan hukuk dışı fiili engeller dolayısıyla Genel Müdürlük görevi yapamadığı zamanlarda gazete yönetmesinin ve siyasal içerikli yazılar yazmasının Genel Müdürlüğe dönmesine mani olamayacağını belirtmiştir.

Pek açıktır ki Anayasa'nın ve ilgili yasanın Genel Müdürde aradığı tarafsızlık görev başındaki tutumuyla ilgilidir. Danıştay'ın yargısal ve danışsal görüşleri de bunu vurgulamaktadır. Demirel'in buna hiçbir hukuksal itirazı olamayacağı gibi vaktiyle bu göreve Yalçıntaş'ı atadığı düşünülürse siyasal bakımdan da tek söz söylemeye hakkı bulunmadığı ortaya çıkar. Bilindiği gibi Sayın Yalçıntaş MC Hükümetinin kurulması için büyük çabalar harcamış bu konudaki faaliyetlerini ve görüşlerini zamanında Ortadoğu Gazetesinde kamuoyuna açıklamıştır.

Anayasa suçlusu Demirel'in bütün bunların anımsanmayacağı düşüncesiyle ortaya çıkıp mahkeme kararlarının uygulanmasını önlemeye çalışması ve Anayasa'ya uymayı Anayasa suçu şeklinde takdim etmeye gayret etmesi kendisinin çok kullandığı bir deyişle «fevkalâde ayıp» ve geçersizdir.

Faşist yuvalara karşı kararlı savaşım güncel görevdir...

Vahit GÖREN

GENEL-DER
İSTANBUL ŞUBESİ
YÖNETİM KURULU ÜYESİ

MC'NİN UĞRADIĞI YENİLGİ HENÜZ KESİN BİR SONUCA ULAŞABİLMİŞ DEĞİLDİR. ÇÜNKÜ MC İLE SOMUTLANAN FAŞİZM TEHLİKESİ, HÂLÂ ÜLKENİN BAŞ SORUNU OLARAK VARLIĞINI DUYURMAKTADIR. GERÇEKTEN MC DÜŞÜRÜLMÜŞTÜR AMA FAŞİZM TEHLİKESİ ÜLKEMİZ DEMOKRATİK GÜÇLERİ KARŞISINDA DİPDİRİ DURMAKTADIR. ÜSTELİK YARA ALMIŞ BİR «KURT» GİBİ DAHA DA AZGINLAŞMIŞ, SALDIRGANLAŞMIŞTIR BUGÜN FAŞİZM.

UNUTULMASIN Kİ, FAŞİST YUVALARIN DAĞITILMASI GÖREVİ, TÜM ULUSAL VE DEMOKRATİK GÜÇLERİN ÖNÜNDE DURAN EN İVEDİ, ERTELENMEZ BİR GÖREVDİR. ÇÜNKÜ, FAŞİSTLER «BÜYÜK YÜRÜYÜŞ»LERİNİ BAŞLATTIKLARINI AÇIKÇA İLÂN EDİYORLAR. KIRIMLARINI HER GEÇEN GÜN VAHŞET DERECESİNDE ARTIRIYORLAR. KARARSIZLIĞIN ARTIK AFFEDİLEBİLECEK BİR YANI KALMAMIŞTIR. EMPERYALİZME VE FAŞİZME KARŞI, TÜM ULUSAL DEMOKRATİK GÜÇLERİN EYLEM VE CEPHE BİRLİĞİ YAŞAMSAL BİR ÖNEM TAŞIMAKTADIR.

Gerici, faşist karması «Milliyetçi Cephe» partilerinin ikinci koalisyon hükümetinin düşürülmesinden bu yana üç aya yakın bir zaman geçti. MC işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin, demokrasi güçlerinin zorlu savaşımlarının dayatması sonucu iktidarını daha fazla sürdürememiş ve nihayet değişen parlamento aritmetiğinin sonucu büyük bir yenilgiye uğramıştır.

Ancak unutulmamalıdır ki, MC'nin uğradığı bu yenilgi henüz kesin bir sonuca ulaşabilmiş değildir. Çünkü MC ile somutlanan faşizm tehlikesi, hâlâ ülkenin baş sorunu olarak varlığını duyurmaktadır. Gerçekten MC düşürülmüştür ama faşizm tehlikesi ülkemiz demokratik güçleri karşısında dipdiri durmaktadır. Üstelik yara almış bir «kurt» gibi daha da azgınlaşmış, saldırganlaşmıştır bugün faşizm.

Bilindiği gibi, tekelci sermaye güçlerinin «Milliyetçi Cephe» politikalarını karakterize eden özellik, faşist tırmanmanın yoğunlaşmasından başka bir şey değildir. MC partilerinin birinci koalisyon hükümetinden bu yana geçen süre, ülkemiz tarihinde ender karşılaşılan bir özellik taşır. Bu dönem içerisinde, açık faşist güçler, devlet aygıtını faşistleştirme yolunda önemli adımlar attılar. Faşizm tırmanması ciddi boyutlara ulaştı. Çünkü faşist yuvalar, Ülkü Ocakları, Kontr-Gerilla, Dev-Kurt gibi açık ve gizli faşist örgütler eylemleri, diğer gerici burjuva partilerini (AP-MSP ve CGP) faşistlerin destek güçleri haline getirdi, onları açık faşist tırmanma eylemine kattı. Böylece, MC'nin ağır basan yanı, faşist tırmanmadan yana bir gelişim gösterdi.

İşte bunun içindir ki, MC'nin düşürülmesi, aslında faşizmin geriletilmesi anlamını taşıyor. Gerçekten MC'nin düşürülmesi sonucunda, faşist yuvalar önemli bir silahlarını, devlet aygıtının sağladığı olanakları yitirme tehlikesi ile karşıya kaldılar.

Bu durum, faşist güçleri daha bir saldırgan hale getirmiştir. Bugün, faşist yuvalar, saldırılarını yoğunlaştırdılar. Yaşadığımız şu son günlerde, hemen her gün, bir yurtsever faşistler tarafından öldürülüyor. Toplu kırımlar sahneleniyor. Faşist güçler, kendilerinden olmayan herkese saldırıyor ve katlediyorlar...

MC hükümeti'nin düşürülmesi sonucu, CHP'nin sağa açılan kesimi ile tekelci sermaye çevrelerinin Truva atları işlevini taşıyan güçlerin çabaları ile, CHP ağırlıklı yeni bir hükümet kuruldu. Tekelci sermaye çevrelerinin belli bir kesimi ve sınıf uzlaşmacısı Türk-İş Yönetimi, bu hükümeti açıktan açığa desteklediler. Demokratik güçler ise, hükümetin faşist tırmanmaya karşı tutumunun yanında yeralacaklarını belirtirlerken, emperyalizmin, işbirlikçi tekelci sermayenin, CİA ve onun Türkiye'deki uzantısı faşist güçlerin, yeni hükümet karşısında ne türden komploları, tuzakları oluşturduklarını açıkladılar. Ve zaman demokratik güçlerin saptamalarını doğruladı.

Faşist saldırıların ulaştığı yoğunluğa karşın, hükümet yetkililerinin, «Hükümetin yansızlığı»ndan söz etmeleri ve özellikle işçi sınıfımızın yığınsal sınıf örgütü DİSK'in başlattığı «Faşizme İhtar Eylemi» karşısında, üstelik yetkilerini de aşarak, demokratik güçlerin üzerine gitmesi, tüm demokratik güçleri kaygılandırdı. Çünkü bu «yansız»lık, faşistlerin ekmeğine yağ sürmekten öte bir anlam taşımıyordu. Faşizme karşı tarafsızlıktan sözedilemeyeceği gibi, parlamento veya hükümet içerisinde de görev alsa, tüm demokrat kişilerin demokratik güçlerle bir arada bulunmaları kaçınılmayacak olan bir görevdir.

Yeni hükümet döneminin kısa uygulamasının gösterdiği tek bir gerçek var. Tek tek olayların suçlularını yakalayarak cezalandırmakla, faşistlerin saldırı eylemlerinin önü alınamıyor. Alınamaz.

Sayın Başbakan Bülent Ecevit, «anarşi»yi önleme amaci ile yeni hükümeti kurmasından bu yana, ülkede, hükümet yetkililerinin «anarşi» ve «tedhiş eylemi» olarak nitelendirdikleri faşist saldırı ve provokasyon eylemleri giderek artmıştır. Üstelik, pekçok faşist militanın yakalanması ve çoğu eylemlerin önceden bastırılmasına karşın, olaylar durdurulmamış, tersine yoğunlaşmıştır. Bu gerçek de gösteriyor ki, bu olaylar, ancak, olaylara katılanları besleyen ve yönlendiren örgütlerin ele geçirilip dağıtılması ile ortadan kaldırılabilir.

Artık hemen herkes, tüm saldırıların, cinayetlerin sorumlusu, baş tertipçisi faşist yuvaların, Ülkü Ocakları, Kontr Gerilla, Dev-Kurt gibi açık ve gizli örgütler olduğunu bağıra bağıra söylüyor.

Faşist saldırılar sırasında yakalanan militanların MHP ve Ülkü Ocaklarının üyeleri olması elbette bir rastlantı sayılamaz. Seçim dönemlerinde, bu gerçeği, CHP'li liderler de açık açık söylüyorlardı. 1 Mayıs 1977 kırımını izleyen günlerde, Sayın Ecevit, İzmir konuşmasında, bu faşist yuvaların devlet içinde nasıl örgütlendiğini halkımıza açıkladığını herhalde unutmuş değildir.

Evet, CHP ve CHP'li parlamenterler, hükümet ve parlamentoda siyasal yükümlülüklerini, yerine getirmeli, bugüne değin yaptığı açıklamalar ve saptamalara uygun bir tutum almalıdır.

Unutulmasın ki, faşist yuvaların dağıtılması görevi, tüm ulusal ve demokratik güçlerin önünde duran en ivedi, ertelenmez bir görevdir. Çünkü, faşistler «büyük yürüyüş»lerini başlattıklarını açıkça ilân ediyorlar. Kırımlarını her geçen gün vahşet derecesinde artırıyorlar. Kararsızlığın artık affedilebilecek bir yanı kalmamıştır. Emperyalizme ve faşizme karşı, tüm ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği yaşamsal bir önem taşımaktadır.

YORUM | oya baydar

Devekuşu duvarı

Sermaye propagandasının ünlü bir «utanç duvarı» sözcüğü vardır. O işte kimin utanması gerektiğini bir yana bırakıp biz de bir duvardan söz edelim. İstanbul Üniversitesinin önüne, Beyazıt Meydanımızın göbeğine örülmekte olan duvardan. Adına da «Devekuşu Duvarı» diyelim.

Bilirsiniz devekuşu tehlikeyi görünce başını kuma gömer, böylece de korunduğunu sanır. İstanbul Valiliği de, Üniversitenin önüne kalınca yüksekçe bir duvar örerek yeni 16 Mart katliamlarının önlenebileceğini sanıyor. Böyle olunca da devekuşuna benzemekten pek kurtulamıyor.

İstanbul Üniversitesi Rektörü Haluk Alp, önlemleri yetersiz bulduğunu açıklayarak Üniversiteyi açma kararının süresiz olarak ertelendiğini bildirdi. Duvarlarla faşist saldırının engellenebileceğine, anlaşılan o da pek ikna olmuş değil.

Beyazıt Meydanına örülen duvar, CHP ağırlıklı Hükümetin faşizm ve faşist tırmanış karşısındaki tavrının adeta bir simgesi oluyor. Şöyle:

İyi niyet derseniz; var: Hükümet olayların, saldırıların bitmesini istiyor kuşkusuz. Örneğin bir MC gibi, olaylardan, saldırılardan medet ummuyor. Var olabilmek için silahlı faşist saldırıya bağlanmıyor. Hükümet niyete bakılırsa aslında «anarşi» adını verdiği faşizmin sokak harekatını önlemeye niyetli.

Tıpkı Beyazıt Meydanına örülen duvarın da bir «iyi niyet» ürünü olduğu gibi. Ve sadece iyi niyet ürünü olmakla kaldığı gibi.

Ama gelgelelim, tıpkı faşizmin, çeşitli karanlık mihrakların katliam plânlarının, Ülkücü, MHP'li komandoların plânlı - emirli faşist saldırılarının duvar çekmekle önlenemeyeceği gibi, aksine, o duvarın onlara kalkan görevi göreceği gibi, «iyi niyet» hükümetin faşizm karşısında etkin önlem alabilmesine yaramıyor. Çünkü tıpkı duvar olayında olduğu gibi «anarşi»nin aslında ne olduğu, nereden geldiği yani kökenin neye dayandığı, daha açıkçası «faşizm olgusu» teşhis edilemiyor bir türlü. Sadece bilmemekten, görmemekten değil körlükten değil. O körlük de aslında bir sınıf körlüğüdür. Olaylara işçi sınıfının gözüyle bakmamanın körlüğüdür. Faşizmin, tekelci sermayenin en gerici kanatlarının açık terörcü diktatörlüğü olduğunu görmek istememenin körlüğüdür.

Beyazıt Meydanına örülen duvar, o devekuşu duvarı faşizm karşısındaki devekuşluluğun simgesidir. Ama devekuşunun gördüğü tehlikeden kafasını kuma gömerek kurtulduğu bugüne kadar görülmemiştir. Olsa olsa son anını biraz daha az korkulu geçirir, o kadar...

köy ve kooperatif

Tarımsal ilaç israfının nedeni: Bilinçsiz ilaçlama

Adana, İçel, Hatay, Gaziantep, Kahramanmaraş ve Antalya bölgelerinde 1974-1977 dönemini kapsayan 4 yıllık süre içerisinde 2 milyar liralıktan fazla zirai ilaç kullanıldığı açıklanmıştır.

İLAÇ KULLANMAK ALIŞKANLIK HALİNE GELDİ

Zirai mücadele uzmanlarının hazırladığı bir raporda, son yıllarda özellikle Çukurova'da zirai ilaç kullanımının bir alışkanlık haline geldiği ve bölgede gereğinden fazla ilaçlama yapıldığı belirtilmiştir.

Uzmanlar, bölgedeki üreticilerin tavsiye edilen tozların üzerinde ilaç kullandıklarını hatta 2-3 ilacı birbirine katarak hiçbir yetkiliye danışmadan tarlaya serptiklerini ifade etmişlerdir.

BİLİNÇSİZ İLAÇLAMADA BİNLERCE TON BOŞA GİDİYOR

Zirai Mücadele ve Karantina Müdürlüğü uzmanlarınca hazırlanan raporda, ilaç israfının en büyük nedeninin aşırı toz kullanma alışkanlığı, çeşitli ilaçların karıştırılıp tarlaya atılmasıyla daha iyi sonuç alınacağı düşüncesi olduğu belirtilmiş, daha sonra şöyle denilmiştir:

«Ülkemizin bazı yörelerinde zirai ilaçlama mücadelenin üreticiye benimsetilmesi yolunda çalışmalarımız hızla sürerken Çukurova'da bir alışkanlık halini alan ilaçlamayı azaltmanın yollarını aramaktadır.

Çukurova çiftçisinin ilaç kullanma alışkanlığı o derece artmıştır ki, binlerce ton ilacın en az yarısı boş yere harcanmaktadır.»

4 YILDA 2 MİLYAR LİRA

1974-1976 dönemini kapsayan 3 yıllık süre içinde bir milyar 60 milyon lira tutarında 33 bin 870 ton zirai ilaç kullanıldığı tesbit edilmiştir. 1977 sezonunda ise yaklaşık 650 milyon liralık ilaç kullanılmıştır. Ancak 1978 yılında tarımsal ilaç darlığının ilaç kullanımını azaltacağı da yapılan tahminler arasındadır.

100 yıl dayanacak ot tohumu saklanıyor

Günümüzden 100 yıl sonra yetiştirilecek ot tohumları geleceğin çiftçileri için sıfır derecenin altında saklanmaktadır.

İngiltere'nin Galler Bölgesindeki Bitki Yetiştirme Merkezi'ndeki bilim adamları 5.000'den fazla türde ot tohumu toplamış bulunmakta olup şimdi tohumları korumak üzere kontrollu bir «ortam deposu» yapımına başlamışlardır. Kullanılan aynı yöntem, diğer bitki tohumlarının saklanmasını da mümkün kılacaktır. Merkezdeki uzmanlar 1963 yılından beri Avrupa'nın çeşitli bölgelerinden ot tohumu türleri toplamaktadırlar.

Geçenlerde araştırma için yetiştirilmek üzere alınan bir tür ot tohumu iyi korunamadığı için gerektiği gibi filizlenemeyince, tohum bankasının yapımına başlanmıştır.

Tohum örnekleri, aliminyum kağıdından yapılmış paketler içine konup kapatılmakta ve numaralanan paketler kataloglanıp soğuk odada saklanmaktadır. Tohumlar iki yıl sonra filizlenme deneyinden geçirilecek, aynı deneme beş yıl sonra bir kez daha tekrarlanacaktır. Filizlenme oranı yüzde beşin altına düştüğünde, tohum bankası için yeni tohumlar alınmak üzere ekilecektir.

Uyuşturucu madde yapımında kullanılan bitki üretimi kontrolü sıklaştırılıyor

Uyuşturucu maddelerin denetlenmesi hakkındaki kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesini öngören yasa tasarısı, Millet Meclisi'ne sunulmuştur.

Tasarı aynen yasallaştığı takdirde, esrar yapmak için kenevir ekilmesi ve her ne şekilde olursa olsun, esrarın ihzar, ithal, ihraç ve satışı yasaklanacaktır. Esrar istihsal etmek için yetiştirilen kenevir bitkisi her nerede olursa olsun, Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ziraat yüksek mühendisi, yoksa ziraat teknisyeninin vereceği rapor üzerine mahallin en büyük mülki amirinin emriyle, Zabıta tarafından imha ettirilecektir.

Bölgesel dengesizlik tarımı olumsuz yönde etkiliyor

Türkiye'nin çeşitli bölgeleri, özellikle de Doğu ve Batı bölgeleri arasındaki ekonomik dengesizlikler tarımsal üretim ve verimi de olumsuz yönde etkilemekte, temel ekonomik uğraşı tarım olan ve tarımsal gelirin artmasında payı olması gereken geri bıraktırılmış bölgeler, tarımsal olanaklardan en az yararlanmaktadırlar.

Hâlen Doğu bölgesinde, tarım, hayvancılık, ormancılık kesiminde çalışanlar nüfusun yüzde 80.5 gibi ezici çoğunluğunu meydana getirirken, Batı'da aynı oran yüzde 57.8'dir.

Buna karşılık, örneğin tahıl üretilen alanların sadece yüzde 21.5'i geri bıraktırılmış Doğu bölgelerinde, yüzde 51'i ise Batı bölgesinde bulunmaktadır. Meyve ağacı oranı da, Doğu'da yüzde 6 civarındayken Batı'da yüzde 45'dir. Öte yandan, verimde de büyük farklılıklar görülmekte, hektar başına buğday verimi Doğu'da 878 kilo civarında kalırken, gelişmiş Batı'da 1700 kiloya kadar çıkmaktadır.

KREDİ DENGESİZLİĞİ

Doğu'nun Türkiye'nin toplam kredi hacminden aldığı pay da son derece düşüktür ve yüzde 7'ye bile varmamaktadır. Tarımsal kredilerin yüzde 75'i ise Batı'ya gitmektedir.

Geri bıraktırılmış, yoksul Doğu'nun tarımsal olanaklardan yararlanmaktaki geriliği, ekilebilir toprak oranını azaltarak ve verimi düşürerek Türkiye tarım kesimini olumsuz yönde etkilemektedir.

Türkiye'de çok uzun yıllardan bu yana, özellikle 1970'lerden beri Toprak ve Tarım Reformundan söz edilmekle birlikte, istatistik veriler tarımsal gelişmeden en az pay alan bölgelerin Doğu bölgeleri olduğunu göstermektedir. Öte yandan Türkiye'de son yıllarda tarımsal üretimde yer yer gerileme ve yerinde sayma olduğu da gözlenmektedir.

kısa kısa

VARŞOVA — ★ Ekonomik İşbirliği Örgütü Sağlık Bakanlarının Polonya'nın Başkenti Varşova'da bir araya geldikleri bildirilmiştir. Toplantıda, salgın hastalıkların önlenmesi konusunda görüş ve bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

LONDRA — ★ İngiltere'nin Birminham kentinde 16 yaşındaki Stephen Bayus, iş bulamaması üzerine umutsuzluğa kapılmış ve kendini asmıştır. Olay, kentte geniş yankılar uyandırmıştır.

SOFYA — ★ Bulgaristan'ın Varna kentinde açılan yeni karayolu tüneli aracılığıyla, kentin ulaşımında büyük kolaylık sağlandığı haber verilmiştir.

BONN — ★ Federal Almanya'nın Neunkirchen kentindeki hayvanat bahçesinden kaçan bir kurt, 14 yaşında bir genci ağır yaralamıştır. Kurtun yakalanması için yapılan çalışmalar sonuç vermeyince, öldürüldüğü bildirilmiştir.

HANOİ — ★ Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti'ndeki devlet işletmelerinin ve kooperatiflerinin sorumlulukları arttırılmıştır. İşletmeler, plan çalışmalarında daha aktif olmak, işletme müdürlerinin planın yürütülmesi sırasında hükümete karşı sorumlu tutmak, plan hedeflerini aştıkları taktirde de kârdan pay almak gibi yetki ve sorumluluklar üslenmişlerdir.

FÜRTH — ★ Federal Almanya'da son zamanlarda faaliyetlerini yoğunlaştıran Neo-Nazilere karşı çeşitli kentlerde «Neo-Nazizmle Savaşım» Komiteleri kurulmaktadır. Son olarak Fürth kentinde oluşturulan komitenin çalışmalarını hızlandırdığı, çalışmalara, sendikacıların, öğrenci ve öğretmenlerin ve tüm mesleklerden anti-faşistlerin katıldıkları haber verilmiştir.

SAN FRANCISCO — ★ Amerika'nın San Francisco Kenti Belediyesi'nin oto park saatlerini boşaltacak tahsildarı kalmadığı haber verilmiştir. Tüm tahsildarların, park saatlerini boşaltırken, gelirden pay almaları ve son bir yıl içerisinde günde 1000 doların bu şekilde ceplere inmesi üzerine, kentin tüm taksi oto park tahsildarlarının tutuklandıkları bildirilmiştir.

PARİS — ★ Brest açıklarında denize petrol akıtan Amerikan malı «Ucuz Bayraklı» geminin yolaçtığı protestolar devam etmektedir. Fransız gazetelerinin açtıkları kampanyanın zirveye ulaştığı, bu arada çok uluslu şirketlerin sert eleştirilere maruz kaldıkları haber verilmektedir.

RAMSTEİN — ★ Hava Kuvvetleri tarafından yapılan bir açıklamada Amerikan Hava Kuvvetlerine ait bir Fantom tepkili uçağının açık bir arazide düşerek içinde bulunan iki pilotun öldüğü bildirilmiştir. Açıklamayı yapan sözcü, olay sonucu herhangi bir sivilin ölmediği ve maddi hasar meydana gelmediğini söylemiştir.

Yunan Hükümeti, ambargo konusunda ABD Elçisine protestoda bulundu

★ **Resmi bir notanın verilmediği bildiriliyor**

★ **ABD Elçisine daha önce Türkiye'nin Kıbrıs önerilerinin eksik bulunduğu söylenmişti.**

ATİNA, (THA)

Diplomatik kaynakların bildirdiğine göre, Yunanistan Dışişleri Bakanlığı yetkilileri ABD'nin Atina Büyükelçisi **Robert J. Mccloskey**'e, Amerikan Kongresinin Türkiye'ye konulan silah ambargosunun kaldırılması yolunda olacağı bir karara karşı olduğunu bildirmişlerdir.

Ancak aynı kaynaklar, Dışişleri Bakanlığının bu görüşünü resmi bir protesto şeklinde ABD hükümetine sunmadığını belirtmişlerdir.

Yunanistan Dışişleri Bakanı Evangelos Averof'un geçen hafta gayri resmi protestoyu ABD Büyükelçisi Mccloskey'e sunduğu ileri sürülmüştür. ABD Büyükelçisi 10 Mart tarihinde yeni görevine başlaması nedeni ile Dışişleri Bakanlığı ileri gelenlerine yaptığı nezaket ziyaretleri sırasında bakanlık Siyasi Kısım Genel Müdürü Büyükelçi Yoanis Cunis'in kendisine Washington'nun Kıbrıs sorununun çözümlenmesi yolunda Türkiye'den mantıklı öneriler elde edememiş olmasından ötürü hayal kırıklığına uğradığını söylediği, aynı kaynaklar tarafından bildirilmiştir.

Carter yönetimi, geçen Pazar tesi günü 1974 yılında Türkiye'ye karşı konulan silah ambargosunun kaldırılması için Kongreye başvuracağını ve aynı zamanda Türkiye'ye 225 milyon dolar tutarında silah satılması için yetki isteyeceğini bildirmişti.

Rodezya'da Irkçı Rejim hergün 12 zenciyi öldürüyor

★ **İan Smith ile İşbirlikçi Zenci Lider arasında yapılan anlaşmaya karşı çıkanlara terör uygulanıyor.**

LUSAKA (A.A.)

Yurtsever Cephe Liderlerinden **Nkomo, Lusaka'da yap** yaptığı açıklamada Rodezya'da Ordu Kuvvetlerince hergün 12 zencinin öldürüldüğünü söylemiştir. **Nkomo** Rodezya Hükümetinin, **İan Smith** ve 3 zenci lider ile yaptıkları anlaşmaya karşı çıkan siyahlar hakkında yeni bir terör uygulamaya başladığını belirtmiştir.

İngiliz-Amerikan önerilerine dayanarak Zimbabwe sorununa çözüm bulmak amacıyla görüşmelerin başlatılması konusunda sorulan bir soruyu yanıtlayan **Nkomo**, Yurtsever Cephe İkinci Lideri **Mugabe** ile bu konuda bir karara varacaklarını kaydetmiştir. **İan Smith** ile anlasma yapan diğer üç zenci liderin görüşmelere katılıp katılmayacağı sorusuna **Nkomo**, olumsuz yanıt vermiştir.

Gromiko, nötron konusunda Amerika'yı uyardı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı **Andrei Gromiko**, nötron bombasının geliştirilmesi halinde, ortaya daha tehlikeli bir silahlanma yarışının çıkabileceğini söylemiştir. Bilindiği gibi, **Federal Almanya** Dışişleri Bakanı **Washington'a giderek ABD Başkanı Carter** ve Dışişleri Bakanı Vance ile görüşmüş, daha sonra da nötron bombasının üretiminin bir süre durdurulduğu haberleri ABD tarafından resmen yalanlanmıştı.

Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Gromiko, bu gelişmelerden sonra yaptığı açıklamada, eğer ABD nötron bombasını geliştirirse, bunun silahlanma yarışını körükleyeceğini ve dünyada barışın daha tehlikeye gireceğini söylemiştir.

KIZIL TUGAYLAR ALDO MORO İÇİN YENİ BİR ÇAĞRI YAPTI

ROMA (A.A.)

İtalyan Hıristiyan Demokrat Lideri **Aldo Moro**, Kızıl Tugayların kendisini tuttukları **«Halk Cezaevi»**nden İtalyan hükümetine, tutuklu Kızıl Tugaylar üyelerinin serbest bırakılması karşılığı kendisinin de özgürlüğüne kavuşturulması yollu yeni bir çağrıda bulunmuştur.

Hükümet ise, Moro tarafından yazıldığı kesinlikle saptanamamış olan bu mektup konusunda metnin «içeriğinin ahlak ölçüleri açısından Moro'ya ait olamıyacağını» ve şantaja boyun eğilmeyeceğini» belirtmiştir.

Polis kaynaklarından edinilen bilgiye göre, Hıristiyan Demokrat Parti Genel Sekreterine. Moro'nun mektubunun sadece bir fotokopisi ulaşmış, aynı fotokopi İtalyan gazetelerine de gönderilmiştir. Mektuptaki el yazısı Aldo Moro'nunki gibi olmakla birlikte uzmanlar bir montaj olasılığını da incelemektedirler.

Kaçırılışından 19 ve ilk mesajından 8 gün sonraki bu ikinci mektubunda Aldo Moro, «Kendimi sizler tarafından bir parça terkedilmiş gibi görüyorum», «Gelişmelerinin ne olabileceği öngörülebilecek zor bir siyasal yargılama konusu olmaktayım», «Kızıl Tugaylar ile her türlü pazarlığı kesinlikle reddetmeniz beni dayanılmaz bir durumda bırakıyor» demektedir. Moro bu tümceleri ile sanki tutuklu Kızıl Tugaylar üyeleri ile değiştirilmesini ister bir izlenim vermekte, ancak liderin çevresi, «Bu yazıdaki, yazanın Aldo Moro'nun kişiliğine uymadığını» öne sürmektedir.

Hükümet de «boyun eğmeme» kararını yeniden belirtmiş ve bu, Komünistler dahil olmak üzere tüm partilerce de onaylanmıştır. Başbakan Giulio Andreotti özet olarak Aldo Moro'nun (kaçırılmasından bu yana) belirtebileceği görüş dikkate alınamaz, çünkü mektupların ahlaki değerler yönünden kendisine ait olduğu kabul edilememektedir demiştir.

Fransa'da De Gaulle'cüler Meclis Başkanlığını kaptırdı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Fransa'nın yeni Parlamentosunda yapılan seçimde, Başkan d'Estaing'in adayı Fransız Ulusal Meclisi Başkanı seçilmiştir. Bu sonucun, d'Estaing'in partisi lehine bir gelişme ve De Gaulle'ciler için bir gerileme olduğu bildirilmektedir. De Gaulle'cüler adayı olan **Faure**, ilk oylamada, d'Estaing'in adayı **Chaban-Delmas'dan daha az oy** alınca, adaylıktan çekilmiş ve **Chaban-Delmas** ikinci tur oylamada Meclis Başkanı seçilmiştir. **Chaban-Delmas'ın** tarafsız olduğunu söylemesine karşın, yeni Parlamentonun çoğunluk partilerinin, d'Estaing Par[illegible] desteği altında olduğu belirtilmektedir.

De Gaulle'cülerin 1974'de d'Estaing'in Başkan seçilmesi ile Başkanlığı, 1976'da da **Raymond Barre**'nin Başbakanlığa atanması ile Başbakanlığı, son olarak Meclis Başkanlığını d'Estaing'cilere kaptırmaları sonucu, sağ ittifak için de De Gaulle'cülerin yakınmaya başladıkları bildirilmektedir.

Yeniden Başbakanlığa atanan **Raymond Barre** ise Meclis Başkanı seçimleri nedeni ile hükümetin oluşturulmasını ertelemiştir.

Gecekondu mahalleleri kolera tehlikesine karşı yerlebir ediliyor

NAİROBİ, (THA)

Onbinlerce kişinin Kenya başkenti Nairobi'de evlerini terketme talimatı aldığı ve başkenti çevreleyen gecekondu mahallelerinin yıktırılacağı bildirilmektedir.

Kenya'da yayınlanan The Standard gazetesinin verdiği habere göre son aylarda komşu Tanzanya'da 1000 kişinin ölümüne yolacmış olan koleranın Kenya'da yayılması olasılığına karşı Kenya yetkilileri Nairobi'nin gecekondu mahallelerinde oturan 150.000 kişinin evlerini boşaltmalarını bildirmişlerdir. Gecekondu bölgeleri boşaltıldıktan sonra gecekondular yerle bir edileceklerdir.

Moşe Dayan, Romanya Devlet Başkanıyla görüştü

★ Tanjug Ajansına göre, Ortadoğu sorunu ele alınıyor

BELGRAD (THA)

Romanya kaynaklarının bildirdiğine göre, **Romanya Devlet Başkanı Nikolae Çavuşesku** ile **İsrail Dışişleri Bakanı Moşe Dayan** arasında Ortadoğu sorununu kapsayan bir görüşme yapılmıştır.

Romanya başkentinden verdiği haberde **Yugoslavya**'nın **Tanjug** Haberler Ajansı, iki devlet adamının görüşme gündeminde, **Cenevre** görüşmelerinden önce Ortadoğu sorununa ilişkin bir konferansın toplanması hususunda Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri **Kurt Waldehim**'in önerisi de yer almaktadır.

İsrail ile diplomatik ilişkileri bulunan tek sosyalist ülke olan **Romanya**, bir süre önce Birleşmiş Milletlerin himayesi altında **Cenevre** öncesi bir konferansın toplanması için harekete geçmişti.

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ın Kudüs gezisini sağlayanlardan biri olduğu öne sürülen **Çavuşesku** ile **Moşe Dayan** arasındaki görüşme 90 dakika sürmüştür.

Sovyetler, Nazi Subayı Rudolf Hess'in affına karşı çıkıyor

BERLİN (A.A.)

Sovyetlerin, «Faşizmin bağışlanması» anlamına geleceği gerekçesiyle, İkinci Dünya Savaşının bitiminden bu yana Batı Berlin'deki Spandau Cezaevi'nde tek başına tutuklu bulundurulan Nazi savaş suçlusu **Rudolf Hess**'in affına karşı olduğu açıklanmıştır.

Sovyetler'in Batı Berlin'deki Büyükelçisi **Pietro Brassimov**, hükümetinin 83 yaşındaki Nazi Subayının affına neden karşı olduğunu, yabancı basın mensupları önünde yaptığı açıklamayla anlatmıştır.

Hess İkinci Dünya Savaşından sonra, Nüremberg Savaş Suçluları Mahkemesince yaşam boyu hapse mahkum edilmişti.

Yunanistan'da büyük grevler yapılıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Yunan yolcu gemileri mürettebatı daha fazla ücret ve daha iyi çalışma olanakları sağlamak amacıyla dün 24 saat süreli bir greve başlayarak Yunan adalarına deniz seferlerini durdurmuşlardır. Diğer taraftan elektrikli araç işçileri, yeraltı makinistleri, Atina hastane işçilerinin yaptığı grev nedeni ile ülkede hizmetler aksamış, ve Atina özel okul öğretmenleri, devlet okullarında görevli öğretmenlerle aynı şartların sağlanmasına kadar bugünden itibaren greve gidecek lerini bildirmişlerdir.

SEDAT, WEIZMANN'I BEGİN'E TERCIH EDIYOR

★ **MISIR DEVLET BAŞKANI, WEIZMANN'I «DÜRÜST» OLARAK NİTELEDİ**

KAHİRE (THA)

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, İsrail Savunma Bakanı Ezer Weizman'ı barış çabalarındaki **«içtenliğinden»** ötürü övmüş ve **İsrail** hükümetini **Mısır** tutumuna yaklaşarak barış sürecini **a**yakta tutmaya çağırmıştır.

Weizman'ın Kahire'yi tekrar ziyaret etmesine bir itirazı olmadığını söyleyen **Mısır Devlet Başkanı, İsrail Savunma Bakanı ile Başbakan Menahem Begin** arasında bir karşılaştırma yapmayacağını söylemiştir.

Sedat, her ikisinin de kendi kişilikleri ve kendilerine özgü yöntemleri olduğunu söylemiş, ancak **Weizman'ı** özel olarak övmüştür.

Sedat, Weizman'ı taktir ediyorum, çünkü ülkesine karşı dürüst davrandığı gibi, barış çağırısında da içten davranıyor» demiştir.

Begin hakkındaki düşüncesi sorulduğunda ise, **İsrail** Başbakanını **«eski kuşak politikacısı»** olarak nitelemiş ve **«katı ve uzlaşmaz»** tutumunu eleştirmiştir.

Ezer Weizman bazı çevreler tarafından **Begin**'in yerine **İsrail** Başbakanı olabilecek bir kişi olarak gösterilmektedir. **İsrail Savunma** Bakanı geçtiğimiz hafta için de **Kahire**'yi ziyaret etmiş, ancak çıkmaza giren **Mısır - İsrail** ayrı görüşmelerinde bir ilerleme kaydetmeyi başaramamıştı.

Kudüs'de bir Israil askeri yaralandı

KUDÜS (THA)

Resmen açıklandığına göre, gizli bir Arap gerilla örgütüne bağlı oldukları sanılan üç silahlı kişi Doğu Kudüs'te bir İsrail askerine ateş açarak ağır yaralamıştır.

Görgü tanıkları, silahlı kişilerin askere ateş açtıktan sonra koşarak uzaklaştıklarını bildirmişlerdir.

Askerin yaralandığı bölgede bulunan askeri bir merkez, Arap gerillalarına sık sık hedef olmuştur. Bugüne kadar binaya birçok molotof kokteyli ve el bombası atılmıştır.

Fransa'da organ nakli konusunda yeni bir yasa çıktı

PARİS (THA)

Fransız Hükümeti bundan böyle doktorların ölü bir şahsın organlarını ailesinden izin almadan başka bir hastaya nakletmelerini mümkün kılan yeni bir kanunu açıklamıştır.

Yeni yasa gereğince, ölen şahıs ölümünden önce organlarının naklini yasaklayan bir mahkeme kararı almadığı taktirde, bütün organları otomatik olarak diğer hastalara n[illegible]bilecektir.

Yeni kanun sayesinde organ bulmak nedeni ile organ nakli ameliyatlarındaki gecikmelerin önemli oranda azalması ümit edilmektedir.

Eski yasa gereğince doktorların organ [illegible] önce ölen şa[illegible] ailesinden izin almak zorunlulukları vardı.

İlk Çin Bakanı Federal Almanya'da

Ciang, ülkesinin F. Almanya ile ticaret yapmak istediğini söyledi

BONN, (THA)

Federal Almanya başkentini ziyaret eden Çin Halk Cumhuriyeti Dış Ticaret Bakanı olan C. Ciang, Federal Almanya ile ülkesi arasında, ticaretin gelişeceğinden umutlu olduğunu söylemiştir.

Ciang'ın bugüne kadar Federal Almanya başkentini ziyaret eden ilk Çinli bakan olduğu bildirilmiştir. Başbakan Helmut Schmdt ve Ekonomi Bakanı Otto Lambsdorff ile görüşen Çin Halk Cumhuriyeti Dış Ticaret Bakanı Ciang, ülkesinin Federal Almanya ile başta enerji ve temel nitelikte projeler olmak üzere, işbirliği yapmak arzusunda olduğunu söylemiştir.

Bakan, Çin Halk Cumhuriyeti'nin bir gelecekte bankalar arası işbirliği yolu ile, Federal Alman firmaları ile ilişki kuracağını açıklamıştır.

Ciang, ülkesinin Federal Almanya ile olan ticaret açığını da kapatmak arzusunda olduğunu belirtmiştir.

KÖY-KOOP, kooperatifçiliğin sorunlarının tartışılacağı bir seminer düzenledi

İSTANBUL, (İSTA)

KÖY-KOOP Eğitim - Örgütlenme Müdürlüğü tarafından düzenlenen ve ülke kooperatifçiliğinin sorunlarına çözümler getirmeyi, günümüz kooperatifçiliğinin görev ve kapsamlarını gözden geçirmeyi amaçlayan seminerin 14-16 Nisan 1978 tarihleri arasında Bursa - Kirazlıyayla'da yapılacağı bildirilmektedir.

Sözkonusu eğitim seminerine, Türkiye'deki tüm KÖY-KOOP birliklerinin başkanlarının katılacağı öğrenilmiştir.

Edinilen bilgilere göre, üç gün boyunca devam edecek olan

KÖY-KOOP'un Bursa'da yapılacak olan seminerine tüm Birlik Başkanları katılacak

KÖY-KOOP Eğitim Seminerine Türkiyeli bilim adamlarının yanısıra, yabancı bilim adamlarının ve Uluslararası Kooperatifler Birliği'nin temsilcilerinin de katılacakları bildirilmektedir.

Bursa Üniversitesi'nin Kirazlıyayla'daki tesislerinde yapılacak olan eğitim seminerlerine 8 konuşmacının katılacağı öğrenilmiştir. KÖY-KOOP Eğitim Semineri'ne katılacak konuşmacılar ve sunacakları tebliğler şöyledir:

— Dr. Kemal Kıvanç: «Kooperatifçiliğin Yönetim ve Organizasyonu»

— Nedim Tarhan: «Türkiye'de Siyasi İktidarlar ve Kooperatifçiliğe Yaklaşımları»

— Dr. Haşmet Başar: «Sendika - Kooperatif İlişkileri», «Üretim - Kooperatif Birlikteliği Üzerine»

— Akın Birdal: «Üretim Kooperatiflerinde Eğitim ve Örgütlenme Üzerine»

— Yalçın Doğaner: «Tarımda Destekleme Politikası ve Kooperatifler»

— Alman Prof. Dr. Hafter: «Kapitalist ve Sosyalist Ülkelerde Kooperatifçilik»

— Uluslararası Kooperatif Birliğinden bir uzman: «Uluslararası Kooperatifçilik İlişkileri»

Öte yandan yine KÖY-KOOP tarafından «Tüketicinin Korunması» konulu bir panel düzenlenmiştir. Bu panelin 16 Nisan 1978'de Ankara - Çağdaş Sahne'de yapılacağı bildirilmiştir.

İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın'ın "Politika"ya özel demeci

1878 — 1978

DEMOKRASİ SAVAŞIMINDA BAROLARIN YERİ VE İSTANBUL BAROSU (2)

Faşist Cephe iktidarının düşürülmesinden sonra kurulan demokrasi yanlısı hükümet döneminde de faşizm tehlikesi, önemli bir doğruluğun ifadesi olmuştur. Faşizm, özünde hiç bir zaman tehlike olmaktan çıkmamıştır. Faşizm siyasal ve ekonomik sistemin ürünüdür. Daha açık bir deyimle kapitalizmin ürünüdür. Kapitalist sistem var oldukça, zaman zaman varlığını korumak için ister faşizm adı altında, ister cephe adı altında olsun faşizm tehlikesi sürekli var olacaktır.

Bu tehlikenin varlığı karşısında ne yapmalıdır? Bugün ne yapılıyor ve ne yapılmalıdır?

Bence bu, bir mücadele yöntemi içinde ele alınmalıdır. Kuşkusuz ki faşizme karşı mücadelede, siyasal iktidarlar demokratik hukuk yöntemlerini uygulamak durumundadırlar. Demokratik hukuk yöntemlerinin uygulanmasında salt hukuk kuralları şüphesiz yeterli değildir. Hukuk kurallarını uygulayan da önem taşır. Hukuk kurallarının uygulanması görevi devlet örgütüne düşer. Yani devlet aygıtının kişisel unsurlarına düşer. Bunların başında da güvenlik kuvvetleri gelir. Güvenlik kuvvetleri ise faşizmi önlemede üzerlerine düşen görevleri yerine gtirmiyorlarsa, faşizm tehlikesine karşı ciddi önlemlerin varlığından söz edilemez. Bilindiği gibi, yalnız cephe iktidarı döneminde değil 12 Mart hatta daha önceki dönemlerde bile devlet örgütü büyük ölçüde faşistleştirilmiştir. Faşist unsurların da kilit noktalarında yeraldığı bir örgütün faşizme karşı yeterli mücadele verebileceği söylenemez ve beklenemez. Bu bakımdan bizce devlet aygıtının yeniden faşist unsurlardan temizlenmesi, yasaları tarafsız uygulayacak unsurların devlet aygıtında görevlendirilmeleri gereklidir. Sanıyorum ki bugünkü mücadelenin yeterli olmayan yönü de budur.

Öte yandan dernek veya siyasal parti adı altında kurulan ve faaliyette bulunan bazı örgütlerin, özünde bir dernek veya siyasi parti için yasal olmayan çalışma ve eylemlerde bulunmaları, bu siyasal parti ve derneklerin durumlarını bugünlerde gündeme getirmiştir.

Bizce bu durumu hukuk ilkeleriyle ve yasa hükümleriyle çözmek gerekir. Yani cinayet işlemek için siyasal parti adı altında bir örgüt kurulursa ve bunlar hakkında yasaların belirlediği müeyyideler ve kanıtlar varsa derhal bunlara karşı harekete geçilmelidir. Siyasal parti niteliğini kaybetmiş bir partinin veya örgütün örneğin cinayet işlemek, adam öldürmek, zorbalık yapmakla iktidara gelme yollarını arayan ve uygulayan bir örgütün kapatılmasını zaten yasalarımız emreder. Yani bazı iddialar varsa, bunların delilleri varsa bunlar derhal yargı organları önüne götürülmeli ve gereken yapılmalıdır.

★ «...GÜVENLİK KUVVETLERİ, FAŞİZMİ ÖNLEMEDE ÜZERLERİNE DÜŞEN GÖREVLERİ YERİNE GETİREMİYORLARSA, FAŞİZM TEHLİKESİNE KARŞI CİDDİ ÖNLEMLERİN VARLIĞINDAN SÖZ EDİLEMEZ...»

★ «...DEVLET AYGITININ YENİDEN FAŞİST UNSURLARDAN TEMİZLENMESİ, YASALARI TARAFSIZ UYGULAYACAK UNSURLARIN DEVLET AYGITINDA GÖREVLENDİRİLMELERİ GEREKLİDİR. BUGÜNKÜ MÜCADELENİN YETERLİ OLMAYAN YÖNÜ DE BUDUR...»

★ «...CİNAYET İŞLEMEK İÇİN SİYASAL PARTİ ADI ALTINDA BİR ÖRGÜT KURULURSA VE BUNLAR HAKKINDA YASALARIN BELİRLEDİĞİ MÜEYYİDELER VE KANITLAR VARSA DERHAL BUNLARA HAREKETE GEÇİLMELİDİR... CİNAYET İŞLEMEK, ADAM ÖLDÜRMEK, ZORBALIK YAPMAKLA İKTİDARA GELME YOLLARINI ARAYAN VE UYGULAYAN BİR ÖRGÜTÜN KAPATILMASINI YASALARIMIZ EMREDER...»

100. kuruluş yılını geride bırakan İstanbul Barosu önümüzdeki dönemde de demokratik hakların korunması ve geliştirilmesi konusunda şimdiye kadar sürdürdüğü çalışmaları daha da planlı bir biçimde sürdürecektir. Bundan şüphe duyulmamalıdır. Önümüzdeki dönemde demokratik hakların savunulması ve geliştirilmesinde Baro'ya düşen görev, kamuoyunun aydınlatılması, [illegible] propagandanın gerçek niteliklerinin ortaya konulması, insan hak ve özgürlüklerinin objektif içeriklerinin ortaya konması ve evrensel demokratik hukuk ilkelerinin ülkemizde yaşama geçirilmesi mücadelesini vermektir.

Ayrıca demokratik güçlerin de demokratik düzenin korunmasında güç ve eylem birliklerini geliştirmeleri zorunludur. Bu gerçekten hareket ettiğimiz takdirde görüşlerimiz arasında farklar da olsa, eğer insanlığa, insancıl değerlere saygılı iseniz, belli bir çizgide demokratik ülkelerin ülkemizde yaşaması için birleşmemiz zorunludur. Demokratik güçler deyince tabii ki bunları organize güçler olarak düşünmemiz gerekir. Organize olmayan dağınık eylemlerin bu mücadelede olumlu sonuçlar elde edebileceklerine şahsen inanmıyorum. Bu bakımdan içinde olduğumuz dönemde demokratik örgüt düzeninin savunulması çizgisinde birleşilmesinde de zorunluk vardır.

Biz İstanbul Barosu olarak geçen ve içinde bulunduğumuz günlerde yalnız ülkemizde değil dünyanın diğer ülkelerinde de siyasal iktidarlardan veya onun dışında kaynaklanan zorba güçlerin, insan hak ve özgürlüklerine karşı saygısızlıklarının karşısına çıktık ve çıkacağız. Ulusal ve uluslararası saygınlığımızın nedeni de budur bence.

BARO'NUN TARİHÇESİ

Tanzimattan önce avukatlık görevini «arzuhalciler» diye adlandırılan meslek sahipleri yaparlardı. Hatta davalarda yazılı savunma görevini üstlendikleri de görülürdü. Bu «arzuhalci» diye adlandırılan mesleki kuruluş ise «Ocak» adıyla anılırdı. Ancak, bu kuruluşta disiplin ve denetimin sağlanmamış olması, hatta mübaşirlere bile savunma görevinin verilmiş olması, savunma mesleğinin nasıl bir denetimsizlik içinde bulunduğunun yeterli ve kesin bir kanıtıdır.

1837 yılında, yeni bir düzenlemeye giderek dava vekillerinin bir sınava tabi tutulmaları, sınav sonunda başarılı olanlara bir şahadetname verilmesi resmi bir bildiri ile zorunlu kılındı.

13 Ocak 1876 tarihinde «Mahakim-i Nizamiye (Dava Vekilleri Hakkında Nizamname)» adıyla anılan ilk nizamname yayınlanarak yürürlüğe girdi. Ancak bu nizamname daha sonra uygulanmayarak kâğıt üzerinde kaldı.

Böylece Baro'nun kurulması 2. Abdülhamit dönemine kaldı ve 5 Nisan 1878 günü, Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde yeni bir dönemin başlangıcı oldu. O gün 63 avukat ilk Genel Kurul'dan sonra Baro'nun kurulduğunu açıkladı.

İstanbul Barosu 190[illegible] yılına kadar zaman zaman istibdat rejimi baskısı altında kaldı ve tüm faaliyetleri durduruldu. 2. Meşrutiyet'in ilân edilmesi ile yıllardır yapılamayan Baro Genel Kurulu yapılabildi.

1914 yılında Baro Başkanlığına gelen Celalettin Arif, bağımsızlık mücadelesinde olduğu gibi Baro'nun etkinlik kazanmasında da büyük rol aldı. Daha sonra Baro Başkanlığına getirilen Lütfi Fikri Bey Baro üzerindeki tüm baskılara boyun eğmiyerek Baro'yu sürekli olarak korudu. Ancak gerçek bir hukukçu olmakla birlikte, Lütfi Fikri'nin hilafetten yana olması dikkati çekti.

1924 yılında çıkarılan bir yasa ile ilk kez «Dava Vekilleri Heyeti» Baro olarak adlandırıldı. Ancak bu yasa ile, Baroların ve Avukatların devlet tarafından denetimi söz konusu oluyordu. Ve bu amaçla bir «Tefrik Komisyonu» kuruldu. Bu komisyon daha sonra 380 avukatın Barodan atılmasına neden oldu.

Cumhuriyet döneminde Baro geniş ölçüde gelişti ve bugün 6500'e ulaşan üye sayısı ile dünyanın en büyük Barolarından biri durumuna geldi.

İstanbul Barosu'nun toplumumuzda, düşünce özgürlüğü, insan hakları ve hukukun üstünlüğü başta olmak üzere tüm anayasal hak ve özgürlüklerin kayıtsız kullanılması esasına dayalı demokrasi mücadelesinde etkin bir konumu vardır. Baro ülkemizde faşizme karşı verilen savaşımda da ön safhalarda yer almıştır.

ÖZÜR

Gazetemizin 2 Nisan 1978 Pazar tarihli nüshasının 4. sayfasında yayınladığımız «SORUŞTURMA» yanıtlarında Server TANİLLİ'nin «Başbakan Sayın Ecevit'in 'Hedefimiz kimin ne okuduğunu değil, kimin ne yaptığını saptamak olmalıdır' sözlerini, yıllardan beri siyasal iktidarlardan işitmediğimiz bir söz olarak olumlu bir gelişmenin habercisi diye karşılamak gerekir» yolundaki sözleri bir tashih hatası sonucu «... yıllardan beri siyasal iktidarlardan işittiğimiz bir söz olarak...» çıkmıştır. Sayın Server TANİLLİ'den ve okuyucularımızdan özür dileriz.

televizyon

19.00 OYNAMAK İSTİYORUM (Dizi Sürüyor)
19.25 GELECEĞE MİRAS
20.00 HABERLER
20.45 BEŞ DAKİKA
20.50 ZENGİN VE YOKSUL
21.35 TÜRK SANAT MÜZİĞİ (Turan Özek)
22.00 HABER—PROGRAMI
22.45 GÜNE BAKIŞ

radyolar

TRT 1

07.30 HABERLER
09.40 Çocuk ve Ben
10.01 ARKASI YARIN
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
14.32 Bizden Sesler
18.01 ÇOCUK BAHÇESİ
19.00 HABERLER
21.02 Radyo Tiyatrosu
23.00 HABERLER
23.10 Türküler Geçidi

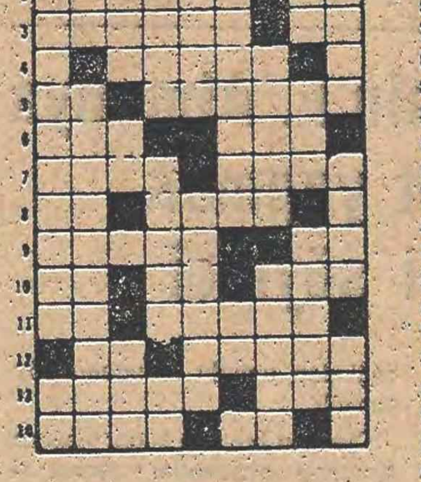
TRT 2

0[illegible] GÜN BAŞLIYOR
09.[illegible] OLAYLARIN İÇİNDEN
10.00 Küçük Koro
12.00 Mina Söylüyor
13.00 HABERLER
13.30 OLAYLARIN İÇİNDEN
14.00 Türküler
16.20 ARKASI YARIN
17.00 Şarkılar
18.30 Aile
19.00 HABERLER
20.30 OLAYLARIN İÇİNDEN
23.30 HABERLER

TRT 3

08.00 Sabah İçin
09.00 Sabah Konseri
10.00 Perşembe Konseri
11.15 Öğleye Doğru
12.30 Türk Bestecileri
14.30 Türküler Geçidi
15.00 Günün Konseri
16.45 Bir Solistten Klâsik Eserler
19.00 Anıların Müziği
22.00 THM
23.00 Erkekler Faslı
23.30 Türk Bestecileri

bulmaca

SOLDAN SAĞA:

1 — Hükümet üyesi - Güreşte bir yengi biçimi. 2 — Bir yerden bir yere gidebilme - TERSİ İskambilde birli. 3 — Meyve suyu, vb izi taşıyan - Acı belirtir. 4 — Boş gezen. 5 — En iyi - TERSİ, Endüstri. 6 — Avrupa'da bir nehir - TERSİ, At ayakkabısı. 7 — Faşist baskıların yoğun olduğu bir komşu ülke - Abide. 8 — Samaryumun simgesi - Çok büyük iyilik (eski dilde). 9 — Allah - Kalayın simgesi. 10 — Dünyanın uydusu - Asker - Uğrunda savaşılan kazanım. 11 — Bir soru - Hitler'in faşist subayları. 12 — Bir nota - Gündelikle çalışan emekçi. 13 — Kin, hınç (eski dilde) - TERSİ, Sahip. 14 — Doğu Anadolu'da bir nehir - Kırmızı.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Anti-faşist mücadelenin önderlerinden Dimitrov'un ülkesi - Galyumun simgesi. 2 — TERSİ, Bir göz rengi - İşçinin ürettiği değerin bir kısmını (artı-değer) gaspeden sömürücü. 3 — Çocuk dilinde «Kötü» - Sodyumun simgesi - O yer. 4 — Parasız yemek dağıtılan yer TERSİ, Soğukla sıcak arası - Müzikte durak. 5 — TERSİ, Sade - Çalarak geçinen kimse. 6 — Albay (eski dilde) - TERSİ, Lübnan'ın trafikteki simgesi. 7 — TERSİ, Gelenek - Diyalektiğin temellerini atan Alman düşünürü. 8 — ABD'nin kendi dilinde kısa adı - Hatıra - Padişah evi. 9 — Kişi - Bir savaş aracı - Tür çeşit.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA:

1 — Belki - neS. 2 — İmtiyazlı. 3 — ridneK - Ağ. 4 — Mn - Alımlı. 5 — Ayın - Ün. 6 — Yelek - Asa. 7 — IRA - On. 8 — Sibel - İs. 9 — Kanıt - Ay. 10 — Maya - Fe. 11 — Alay - raiŞ. 12 — Ve - İhsani. 13 — akİ - Au - Al. 14 — Şerefsiz.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Bir MAYIS - Savaş. 2 — Emin - Erik - Leke. 3 — Ltd - Alabama - İr. 4 — Kinaye - Enayi. 5 — İyelik - IıY - Haf. 6 — Akın - Tarsus. 7 — nZ - Am - AA. 8 — elalüs - Safinaz. 9 — Sığınak - Yeşil.

yurt haberleri

EREĞLİ PAZARYERİNİ İŞGAL EDEN SERGİCİLER ZABITACA DAĞITILDI.

Ereğli pazar yerinde ürünlerin ucuz pazarlanması için üreticilere ayrılan yeri işgal eden sergicileri Belediye Zabıta Ekipleri dağıttı. Sergicilerin fiyat düşürmemek için pazar yerinde üreticilere ayrılan yerleri işgal etmesi üzerine Belediye ekipleri duruma müdahale etmiştir.

Belediye Başkanı Ruhi Cöbekoğlu, sergicilerin işgal eyleminin üreticiden tüketiciye ürün pazarlamasını engellemek amacını taşıdığını belirterek, zabıtanın bu yüzden duruma müdahale ettiğini söylemiştir.

DEVLET ÜRETME ÇİFTLİĞİ'NDE SİGORTA KAPSAMINA ALINAN İŞÇİ SAYISI ÜÇ BİNE YÜKSELDİ

VİRANŞEHİR (THA)

Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliğinde çalışan ve Sosyal Sigortalar kapsamına alınan işçi sayısının üç bine yükseldiği bildirilmiştir.

Edinilen bilgiye göre, daha önce Sigorta kapsamına alınan 1870 işçiden sonra 130 tarım işçisi de Mart ayı içinde SSK Kanununun 506 sayılı değişik 3. maddesi kapsamına alınmıştır. Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliğinde çalışan 3 bin işçinin sigorta kapsamına alınması ile Ceylanpınar'da toplam 15 bin kişinin SSK Yasasından yararlandığı bildirilmiştir.

SÜMERBANK'A BAĞLI KARAMAN İPLİK VE MENSUCAT FABRİKASI 25 MİLYON LİRA ZARAR ETTİ.

KONYA (THA)

Konya'nın Karaman ilçesinde kurulu Sümerbank'a ait İplik ve Mensucat Fabrikası 1977 yılında 25 milyon lira zarar etmiştir. Ayrıca, fabrikanın işletmeye açıldığı 1954 yılından bu yana geçen 24 yılı 84 milyon lira zararla kapattığı öğrenilmiştir.

İlgililer, zarara gerekçe olarak, stok halinde bulunan malların ihraç edilememesi ile 18 milyon lira tutan banka faizini göstermişlerdir.

70 milyon lira sermayeli Karaman İplik ve Mensucat Fabrikasının 140 bin hissesinden yüzde 96'sının Sümerbank Genel Müdürlüğüne, yüzde 3'ünün öteki devlet kuruluşlarına ve yüzde 1'inin de Karamanlı özel kişilere ait olduğu öğrenilmiştir.

Bu arada Sümerbank Genel Müdürlüğü yüzde 1 hisse ile sermayeye katılan kişilere normal değer üzerinden paralarını dağıtmaya başlamıştır.

ANTALYA BELEDİYESİ ET TANZİM SATIŞLARINA BAŞLAYACAK.

ANTALYA (ABC AJANSI)

Bir süre önce Et ve Balık Kurumu'nun tahsisi kesmesi üzerine kaldırılan tanzim satışlarının önümüzdeki günlerde yeniden başlayacağı bildirilmiştir.

Bu konuda yazılı bir açıklama yapan Antalya Belediye Başkanı Selahattin Tonguç, Et ve Balık Kurumu'yla bir süreden beri sürdürülen temasların olumlu sonuç verdiğini ve tanzim satışlarının bir an önce başlaması için girişimlerde bulunulduğunu söyleyerek «Sağlığa uygun biçimde paketlenecek etler ucuz fiyatla satışa sunulacaktır» şeklinde konuşmuştur.

Faşizm Türkiye'de tırmanırken, tarihin dersleri ve sosyal demokrasinin yanılgıları

CHP anti-faşist savaşımda yerini alacak mı?

Oya BAYDAR

-12-

Günümüzde cepheler ve cephe savaşımı en az, Üçüncü Enternasyonal'in 7. Kongresinin faşizmle savaşımın taktik ilkelerini belirlediği 1935'ler kadar önem taşıyor. Sosyalizmin kurulmadığı, sömürünün sona erdirilmediği, ulusal kurtuluş savaşımlarının emperyalizmin boyunduruğundan gerçek bir kurtuluşla zafere ulaşmadığı emperyalist-kapitalist dünyada, faşizme, tekellere, emperyalizme karşı savaşımın başarısı tartışmasız bir şekilde, bir cephe savaşımı ol[illegible].

[illegible] açık [illegible] tehlikesinin kapıda görünmediği ama tekelci sermaye yaşadıkça, faşizan özlemlerin her zaman yaşayac[illegible] liştiği emperyalist kapitalist ülkelerde, [illegible] nış kesimlerinin sömürülen ve [illegible], demokratik kısıtlayan [illegible] e karşı savaşım, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm [illegible] kesimlerin, tekel[illegible] tüm tekel d[illegible] toplum s[illegible] ve katmanların [illegible] savaşımı olarak örgütlenmeye çalışılıyor.

Faşizm tehdidiyle karşı karşıya olan, burjuva demokrasinin tam oturmamış olduğu ülkelerde veya faşist diktatörlük altındaki ülkelerde anti - faşist savaşım cepheler olmadan başarıya ulaşamıyor.

Ulusal kurtuluş savaşı veren ülkelerde de emperyalizme karşı savaşım, yine bir cephe savaşımı olarak yürütülüyor.

Faşizme, emperyalizme, tekeller egemenliğine karşı verilen, bağımsızlık ve demokrasi savaşımının toplumun en geniş kesimlerini kucaklaması gereği; faşizmin, tekelci sermayenin, emperyalizmin sınıf dayanaklarının toplumda ağlarını kurmuş bir avuç azınlık olmasına karşılık, tekeller egemenliği ve emperyalizm altında gerek ekonomik gerekse demokratik haklar açısından ezilen sömürülen kesimlerin, toplumun en büyük çoğunluğunu oluşturmaları gerçeğinden kaynaklanıyor. Bir deyişle, emperyalist güçler, yani uluslararası tekeller ve onların devleti ve [illegible]yalizmin yerli o[illegible]rı, zora geldiğinde faşizme başvurmayı yeğleyen bu en bağımlı, en gerici tekelci unsurlar, nicel olarak toplumun çok küçük bir bölümü iken, topluma ve çoğunluğa egemen oluyorlar. Buna karşılık en geniş kesimlerinin, bu sömürücü, baskıcı, diktacı azınlığa karşı seferber edilmeleri ve ortak savaşım vermeleri gerekiyor. Çünkü o sömürücü, baskıcı azınlık, devlet ve tüm erki elinde tutuyor. Bu erki elinden almak, egemenliğine son vermek, son verilene kadar da sürekli olarak bu tekeller egemenliğinde gedikler açmak için gerekli demokratik savaşım vermek gerek.

★ FAŞİZM TEHDİDİYLE KARŞI KARŞIYA OLAN, BURJUVA DEMOKRASİSİNİN OTURMAMIŞ OLDUĞU ÜLKELERDE VEYA FAŞİST DİKTATÖRLÜK ALTINDAKİ ÜLKELERDE ANTİ-FAŞİST SAVAŞIM «CEPHE»LER OLMADAN BAŞARIYA ULAŞAMIYOR.

★ ÇAĞIMIZDA, EMPERYALİZME BAĞIMLI GERİ KALMIŞ YOKSUL ÜLKELERDE ANTİ-EMPERYALİST CEPHELER, ULUSAL DEMOKRATİK CEPHELER ÖZÜNDE AYNI ZAMANDA ANTİ-TEKEL VE ANTİ-FAŞİSTTİRLER.

Çağdaş anti-faşist anti-tekel emperyalist cephe savaşımı?

Asında çağımızda, emperyalizme bağımlı geri kalmış yoksul ülkelerde anti-emperyalist cepheler, ulusal demokratik cepheler, özünde aynı zamanda anti-tekel ve anti-faşisttirler. Yine sanayileşmiş emperyalist ülkelerde, tekeller baskısına karşı, cepheler, birlikler, [illegible] Çünkü emperyalist tekellerin egemen olduğu her yerde faşizm tehdidi mutlaka varlığını korumaktadır.

ANTİ-TEKEL CEPHELERİN BAŞARILI ÖRNEKLERİ

Günümüzde, anti-tekel savaşımın bir cephe savaşımı şeklinde yürütülmesinin anti-tekel savaşımda cephenin kurulmasının başarılmasının en iyi örneklerinden biri Fransa örneğidir. Çeşitli dalgalanmalara ve nedenlere bağlı seçim çeşitli başarısızlığına rağmen, Fransa'da Sosyalist Parti, Komünist Parti, Sol Radikaller arasında, en büyük sendikal federasyonları da kucaklayan Sol Birlik bu türden bir anti-tekel savaşım cephesinin başarılı örneğidir. İtalya'da böyle bir cephe henüz resmen ve fiilen kurulmamış olmakla birlikte anti-faşist anti-tekel savaşımda güçbirliği özellikle sendikalar tabanında zorlanmaktadır. Sanayileşmiş kapitalist ülkelerde anti-tekel cephelerin kurulabilmesinin ve başarıya ulaşabilmesinin ön koşulu sosyal demokrat (veya adı sosyalist) partilerin sağ eğilimlerin egemenliğinden ve yönetiminc[illegible] kurtulmuş olmaları, sos[illegible]al dem[illegible]asinin sol kanat eğil[illegible]erinin üstün gelmesidir. Bu da bir sıra tarihsel ve ekonomik koşulun sonucu ve ürünüdür.

Faşizm tehdit ve tehlikesinin her an kapıda olduğu; açık veya örtük; askeri diktatörlük biçiminde ve hattâ parlamentonun varlığını biçimsel olarak koruyan parlamenter biçimli faşist [illegible]mlerin egemen olduğu [illegible] bıraktırılmış ve emperyalizme bağımlı kimi ülkelerde de, bugün faşizmle ve kapıdaki fa[illegible]zm tehlikesi[illegible]le savaşmanın etkin yolunun anti-faşist anti-emperyalist ulusal cepheler oluşturulması olduğu gerçeği artık tartışılmamaktadır bile. Halen Latin Amerika'da, Brezilya'dan Arjantin'e, Uruguay'dan Guatemala'ya kadar ve yıllardır faşizmin çizmeleri altında inleyen Şili'de son yıllarda anti-faşist güçlerin, demokrasi güçlerinin birliği cephesi yolunda etkin çabalar verilmekte ve yol alınmaktadır. Bu çabalarda, bu ülkelerin işçi sınıfı partileri —ister yasal isterse yasa dışı çalışsınlar— öncülük yapmakta, cephelerin oluşturucu ve itici gücünü meydana getirmektedirler.

LÂTİN AMERİKA'DAKİ BAZI CEPHE DENEYİMLERİ

Şili'de, 1963 kanlı faşist darbesi öncesinde yapılan hatalar, bugün Frei'nin Hıristiyan Demokrat Partisi tarafından da, Komünist Partisi tarafından da değerlendirilebilmektedir. Frei'nin partisi, hele faşist Pinochet Cuntası ile anlaşabileceğini sandığı ve Allende'nin devrilmesi için elinden geleni ardına koymadığı faşist darbe öncesindeki tutumunu, faşizmin darbelerini y[illegible]dikçe bırakmaya yüz tutmuş. Hıristiyan Dem[illegible]ratlarla komünistler ve diğer anti-faşist güçler arasında zaman zaman ortak eylemler, güçbirlikleri kurulabilmiştir. Halen Şili'de komünistler anti-faşist cepheyi oluşturma çabasını sürdürmektedirler.

Kolombiya'da 1978'de yapılacak seçimlerde muhalefetin tek bir ortak aday etrafında birleşmeleri çabaları başarıyla sonuçlandırılmış, reformcu sol Halkçı Ulusal Bağlaşıklık Partisi'nin Yürütme Komitesi Başkanı Julio Cesar Pernia Muhalefet Güçleri Ulusal Kongresinde onaylanarak komünistlerin ve başta Halkçı Ulusal Bağlaşıklık Partisi olmak üzere muhalefet güçlerinin ortak adayı olmuştur.

Kosta Rika'da da tüm sol parti ve güçlerin seçim ittifakı, ilerde oluşacak bir cephenin çekirdeği ve temeli sayılmaktadır.

Brezilya'da, faşizan baskılara karşı, Brezilya Komünist Partisi'nin ülkede diktatörlükten el-aman demiş tüm demokrasi güçlerini ortak savaşıma sokma çabaları, henüz somut ürünler alamamış olmakla birlikte gündemdedir.

Arjantin'de, büyük baskılar ve zulüm altındaki Komünist Partisi, özellikle işçi sınıfının birliğini sağlama ve bu birlik etrafında halkın büyük çoğunluğunu toparlama uğraşındadır. Goşist sapmaların, terörist hareketin güçlü olduğu bir ülkede, cephenin başarısı aynı zamanda da sapmalara karşı amansız savaş vererek mümkün olabilmektedir. Arjantin'de güçbirliği, fabrikalarda ve tabanda, özellikle bir kesim Peronistlerle Komünistler arasında oluşmaktadır.

Guatemala'da da günün sorunu işçi sınıfı öncülüğünde, köylülerin temel bağlaşıklığında ve tüm halk kesimlerinin yer alacağı bir eylem birliğinin oluşturulmasıdır.

Çağdaş ittifaklar ve Cephe politikası uygulamasının ülkemiz ve bugünkü savaşımımız açısından en önemli ve aydınlatıcı örnekleri, kuşkusuz, sosyal demokrasinin, reformist partilerin veya bazı Orta Doğu ve Afrika ülkelerinde olduğu gibi, küçük burjuva radikalizmine dayanan siyasal güçlerin iktidarda olduğu ülkelerde cephe oluşumudur.

Türkiye'de de bugün, gerek sosyal demokrat kanatlarda gerekse solun bazı kesimlerindeki yaygın bir yanılgı sosyal demokrasinin iktidarda olduğu ülkelerde anti-faşist cephelere demokrasi cephelerine, ittifaklara gerek olmadığı veya bu türden ittifakların mümkün olamayacağıdır.

Sosyal demokrasinin sağ kanadı, solun güçbirliği ve cephesine karşı böyle bir gerekçeyi ileri sürerken, kendisinin iktidarda olmasının faşizmi geriletmek için yeterli olduğu savına dayanır. Faşizmin ancak tekeller egemenliği yenildiği zaman yenileceği gerçeğini görmezlikten gelir ve faşizme karşı cephe gereğini reddederek her türlü anti-faşist savaşım eylemini de kendi iktidarına karşı yöneltilmiş sayar. Bu konuda, DİSK'in 20 Mart eylemine karşı sosyal demokrasinin sağ kanadının tutumu. «İktidarda biz olduğumuza göre faşizme karşı eylem neden? Kime karşı yapılmıştır bu eylem?» yolundaki yoruma sağ sosyal demokrasinin bilinen tutumunun açık örneğidir.

Öte yandan sol kesimlerde de, sosyal demokrasi iktidar olunca artık onunla güçbirliği ve cephe olanağı büsbütün ortadan kalkar görüşüne zaman zaman rastlanır. Oysa çağdaş örnekler bu iki görüşün de yanılgılarını sergilemekte, sosyal demokrasinin iktidarda olduğu ülkelerde anti-faşist anti-tekel cephelerin mümkün; natta sürüp giden tekelci baskılar ve faşizm tehlikesi karşısında zorunlu olduğunu ortaya koymaktadır.

YARIN

SOSYAL DEMOKRASİNİN İKTİDARDA OLDUĞU ÜLKELERDE CEPHE

tırmık

AYDIN ENGİN

Secaat arzeden Merdi Kıpti

Biz bu işin kolayını mı bulduk ne, bugün de «tırmık»ı destekli yazacağız. Dün Kâmran İnan'dan takviye almıştık. Bugün de Babıali'de Demirel'in Sesi (AP'nin değil) olarak ün yapan ve bugünlerde Babıali'de dolaşan söylentiler doğruysa, komaya giren Son Havadis'ten takviye alacağız.

Nasıl almayalım ki? Demirel'in Sesi «şecaat arzedeyim» derken öylesine sirkatini haber veriyor» ki» tadından yenmez.

Efendim, olay şu:

Bu Son Havadis gazetesinin Son Oto adını verdiği bir otomobil dağıtım şirketi var. Hani okuyuculardan taksit taksit para alıp, kur'ada kazananlara her ay belli sayıda otomobil dağıtarak yürütülen bir tür «pazarlama» yöntemi var ya, Son Oto da onlardan biri işte.

Bu tür lotarya ile otomobil pazarlama yönteminde bir de gelenek var. Aylık çekilişler yapılırken, bir konser düzenleniyor. Konsere ünlü sanatçılar çağrılıyor. Çekilişe katılacak okuyucular filan da davetli olarak geceye katılıyor.

İşte, bir eğlence, bir cümbüş içinde noter çekilişi yapıyor, şarkıcılar şarkı, türkücüler türkü söylüyor, dansözler raksediyor ve... Ve bir miktar daha otomobil pazarlamış oluyor.

Neyse...

Son Oto'nun 9. çekilişi de geçtiğimiz günlerden birinde - galiba 31 Mart gecesi - yapılmış. Geceyi düzenleyen Son Havadis - yada Son Oto - görevlisi Emel Sayın adlı kadın şarkıcı ile sözlü bir anlaşma yapmış. Gece başlamış. Davetliler toplanmış ...ama Emel Sayın adlı şarkıcı kadın «TV için çekim yapıyoruz, gelemeyeceğim» demiş. Yalvar, yakar, rica minnet... I,ıh... Gelmemiş Emel Sayın. Çekiliş de onsuz ve bu yüzden «ünsüz» yapılmış.

Bundan sonrasını Son Havadis'ten okuyacağız. Ama gene dünkü yöntemle. Bir Son Havadis'ten, bir bizden...

«Tek kelimeyle terbiyesizliktir bu Emel Hanım» başlıklı yazıda olay özetle anlatılıyor ilkin:

«Bir taraftan şaşkınlık içinde telefonlara saldırıp o sırada Anadolu baskısına giren «Çekilişi Emel Sayın yaptı» başlıklı gazetemizi iptal etmeye çalışıyor, bir taraftan da Maçka TV stüdyolarına araba üzerine araba gönderip onu Park Otel Salonlarını dolduran okurlarımızın karşısına getirmek için son ümitsiz çırpınışları yapıyorduk.

Arkadaşımız «şeref sözü» aldığını belirtiyor ve anonslara başlıyorduk. «SON-OTO- 9. Araç çekilişini uğurlu elleriyle Emel Sayın yapacak...

Hangi uğurlu eliyle...

(Eh, nemize gerek. Haklı adamlar. Sen söz ver, sonra da gelme. Bu olmaz işte. Ancak bu bölümün sonunda bir minik soru var: **Hangi uğurlu elle?** diye soruluyor... Bakalım hangi el olduğunu görelim:

«Ankara batağından onu çıkaran gazinocuya sırt çeviren, macera uğruna yuvasını zaman zaman dağıtan, çalıştığı gazinolarda boş masalara okuyan bir kadın için hayli iddialı bir kelime kullandığımızı biliyorduk.

Çünkü hep onun yanındaydık.

(Hımmm... Demek o dönemlerde Son Havadis'in Emel Sayın'ı tanıtıcı yayınlarında açıkça mübalağa edilmiş. Haketmediği halde bu şarkıcı kadından **«iddialı»** deyimlerle söz edilmiş. Yani biraz ayıp edilmiş. Geçelim ve devam edelim...)

«Bir süre sonra, basının kraliçesi olmuştu. Ona karşı hep iyimserdik.

Bakırköy istasyonu civarındaki bir evden baş örtülü olarak çıkışını tespit ediyor, yazmıyorduk.

Dedikoduların duyulmasından sonra, eşi onu terketmek zorunda kalıyor, buna da başka sebepler gösteriyorduk.»

(Çok ayıp, çok ayıp. Biz de bu gazeteyi **«gazete»** sanıyorduk. Meğer gerçekleri örtbas etmekte hiç mi hiç sakınca görmüyormuş. Bakalım sonra ne olmuş?)

«Moskova gezisinde komünist şair Nazım Hikmet'in mezarını ziyaret edişini, okuyucularımızdan saklıyor, belirli bir zümrenin de olsa kızgınlığını üzerinde toplamasına mani oluyorduk.»

(Aman iyi ki böyle yapmış Son Havadis, yoksa Emel Sayın'ın sanat hayatını söndürürdü... Öyle ya... Nazım Hikmet!... Allah ve Son Havadis korumuş Emel Sayın'ı canım...)

«İran'da birkaç riyal eksik diye sahneye çıkmamasını «izdihamdan salona gidemedi» diyerek telafi ediyorduk.»

(Hay allah, biz de iftihardan göğsümüzü kabartıp, gözlerimizi yaşartmıştık, **«Meşhedi Cafer'in ülkesindeki fakir fukaraya bir sanat ziyafeti çektik»** ve **«Türk gibi kuvvetli»** sözünü cihana bir kere daha ilân ettik sanıyorduk. Doğrusu kötü aldatıldık. Bu Son Havadis denen gazeteye bir daha inanırsak iki olsun...)

«Göğsüne AP rozeti takıp, Ecevit'in portresine sarılışını hoşgörü ile karşılıyorduk.»

(Burayı pek anlayamadık. Ne yani, kadıncağız, CHP rozeti takıp, Demirel'in portresine mi sarılacaktı? Nihayet bu kadıncağızın da bir zevki var...)

«Avuç dolusu para kazanıp da, komik sayılacak bir vergi verdiğini listelerden silmek suretiyle örtbas ediyorduk.»

(Hele bu hiç olmadı. Son Havadis gibi memleketperver bir gazete vergi kaçakçılarını bilip de açıklamıyor... Olmadı... Hiç olmadı. Artık bir daha Son Havadis'e inanmayacağız... Hem vergi kaçakçılığını bilecek, hem de okuyucularına açıklamayacak... Emel Sayın'la Yahya Demirel'i mi karıştırdılar acaba?)

Şimdi bize gazetemiz adına, SON-OTO AŞ adına hatta ve hatta Emel Sayın adına okuyucularımızdan, iştirakçilerimizden özür dilemek düşüyor.

(Hayır efendim... Başka şeyler de düşüyor ...Bu satırları yayınladığınız gün bir başka şöhretin, Süleyman Demirel'in bir sözünü de kocaman kocaman harflerle yayınlamışsınız.

Demirel'in balkımıza duyurduğunuz sözü şöyle: **«Hükümetin başının elleri kanlıdır...»**

Bu başlık için de özür dileyin okuyucularınızdan. Örneğin şöyle deyin:

— Bu haberimizde dizgi hatası olmuş ve «Demirel'in elleri kanlıdır» yerine, «Hükümetin başının elleri kanlıdır» denmiştir. Düzeltir, özür dileriz...» deyin...

yanlış duran

UZUN HİKÂYE

yazan: KEMAL AYDIN

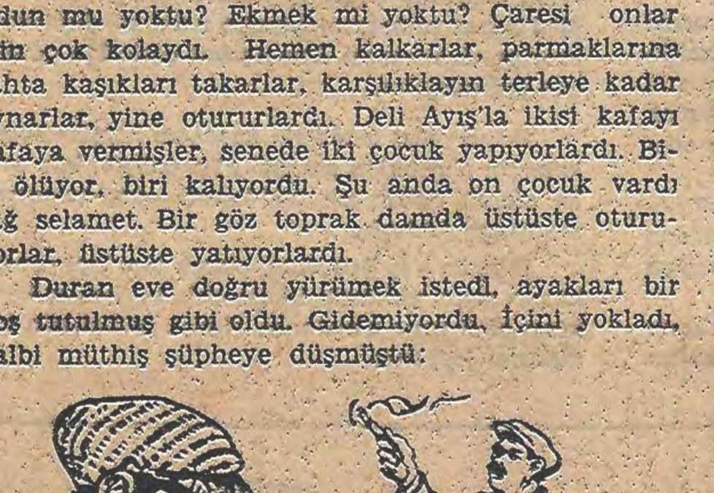
-12-

Uzun Sadık gerçekten şakacıydı. Karşıdan gene yukardan aşağı eğilir, bulup çıkardığı düğmesi açılmadık lafı söyler, şaşkına deliye döndürdüğü adamı öylece bırakır. aynı sert adımlarla geçer giderdi.

Onun da bir göz evi vardı. Bir göz toprak damı. Ama isterse dünya yıkılsın, keder taşımak ahlakı değildi:

«Boş ver anasını satarım dünyasının, bildiği yerden kırılsın,» der, bağırır, neşeden taşardı. Avradı Deli Ayış da öyleydi. İkisinin üç pilli küçük bir radyoları vardı. Tüm radyoevleri kapalıyken dahi o radyodan türkü çıkardı. Ev soğuk muydu? Odun mu yoktu? Ekmek mi yoktu? Çaresi onlar için çok kolaydı. Hemen kalkarlar, parmaklarına tahta kaşıkları takarlar, karşılıklayın terleye kadar oynarlar, yine otururlardı. Deli Ayış'la ikisi kafayı kafaya vermişler, senede iki çocuk yapıyorlardı. Biri ölüyor, biri kalıyordu. Şu anda on çocuk vardı sağ selamet. Bir göz toprak damda üstüste oturuyorlar, üstüste yatıyorlardı.

Duran eve doğru yürümek istedi, ayakları bir hoş tutulmuş gibi oldu. Gidemiyordu, İçini yokladı, kalbi müthiş şüpheye düşmüştü:

«Peki, o adama neden Sahtekâr Ahmet diyorlar» diye içinin derinliklerinden kendi kendine sordu. «Keyf için mi? Yook yok! Türlü türlü sahte oyunlar çevirdiğini sölerler ya! Ekmekçi Ahmed'e, Kara Ahmed'in Halil'e birçok böyle oyunlar oynadığını söylerler ya! O gücünün yettiği adamı seçer bulur derler ya! Yoksa beni de mi seçti? Bir de şu yakınlarda kahveci Aptullanın başına vurup öldürme hikayesi vardı. Çay parası yüzünden vurdu öldürdü» diyorlardı. İçi öyle bir bulandı burkuldu ki..

Bu arada gün endi, ortalık karanlıkla aydınlık arası alacakaranlık oldu. Kaşık çalımına biraz daha vakit var: «Gidip Sahtekâr Ahmed'in kendisini bulup sormalıyım. Kahvelere bakarım, yoksa evine giderim. Evindedir o.»

Döndü, biraz yürüdü, yine durdu:

«Herifin evine böyle sipsivri varıp da aslı astarı olmadık şeyi sormak ayıp olmaz mı?»

Arka arkaya yanından geçen iki kişiyi ve selam verişlerini ne gördü ne duydu.

«Ulan şu uzun deyyus var ya, boynundan kesilecek adamın ta kendisi. Kafamı karmakarışık etmenin zamanı mıydı şu yorgun halimde? Gitsem o uzun deyyusa sorsam bari. Aslını astarını iyice öğrensem neymiş? O da adama doğru cevap vermez ki. İyice bir daha eğlenir parmağına takmışken.»

(DEVAM EDECEK)

TÜRK NAZİLERİ VE 1960 DARBE GİRİŞİMİ

Birinci Bölüm

Ender Kâmil Boyacı

-43-

Ihtilâlci grupların birleşme yolundaki faaliyetleri nasıl anlatılıyor

Bu üçlü karargâh sisteminde istihbarat ve personel kısımlarına fazlasiyle emniyet verilmişti. Haber kaynakları olarak Başbakanlık başta olmak üzere Komutanlıklar ve hatta bazı sefaretlerden bile istifade düşünülüyordu. Keza personel kısmı da kesif faaliyette bulunmayı icap ettiren bir şube olması hasebiyle teşkilâta ithal puantaj usulüne hareket ediliyordu. Nitekim bu pianların tatbikatı cümlesinden olarak aramada ele geçirilen 46 numaralı vesikanın önemi üzerinde durmak lâzımdır. Teşkilâta bilhassa teğmen -üsteğmen- yüzbaşı rütbesindeki subaylar dahil edilmek istenmiştir. 22 Şubatçıların (ÇENGEL) sistemi, 14'lerin aynı sisteme yakın bir teşkilâtlanma şekli ile müşabehet arzetmektedir.

«Mürekkeple yazılı ve isimleri karşısına itimat derecesine göre puan konulmuş bu liste Ankara'daki bazı yerlerde bulunan bilhassa teğmen rütbesinde olanlar tercih edilmek suretiyle asgari bir, azami 10 kişiyi geçmeyen subaylar teşkilâtta bilfiil çalıştırılmak istenmiştir. İsimleri yazılı subayların hepsinin bu hazırlık safhasında müsbet bir faaliyet sebkettiği iddia edilemez. Ancak kuruluş zamanına tesadüf etmesi itibariyle, Ankara ve Polatlı gibi civar yerlerdeki elemanlara vazife verilmeye başlandığı tesbit edilmiştir.

«İşbu faaliyetlerini çok gizli yürütmek amacında olan 14'lerin kendi aralarında şifre usulü de ihdas ettikleri Türkeş'e ait cep takviminden anlaşılmaktadır. Meselâ Zeynep ismi İnönü karşılığında, Salih ismi Türkeş karşılığında, Ali Haydar ismi Rıfat Baykal için, Mehmet Nuri ismi (T) için, Muhlis ismi Muzaffer Özdağ için kullanıldığı gibi 22 Şubatçılar: Teyzeler; Silâhlı Kuvvetler, Tüccarlar, Kara Kuvvetleri: Demirspor; Hava Kuvvetleri: Galatasaraylılar; Deniz Kuvvetleri: Esnaf isimleri ile şifrelendirilmiş olup bazı tedbirlere de özel mana kazandırılmıştır. Bu cümleden olarak (Emniyet işi tamam: Sıhhatımiz rahatımız iyi), (Emniyet yok: Rahat yolculuk), (Gelmeyiniz: Rahatsız yolculuk) karşılığında kullanılmak üzere tesbit edilmiştir. (Türkeş'in y[illegible] renkte 1/A numaralı İş Bankası cep nemelerinde teşkilâta eleman kazandırmak için fikrî takviminden).

«Ayrıca Türkeş imzası ile dağıtılan gizli beyannemelerle teşkilâta eleman kazandırmak için fikri sahada bir zemin hazırlanmaya çalışıldığı müşahede olunmuştur.

«Siyasi bir dernek yukarıda açıklandığı veçhiyle askeri maksatlar için kullanılan karargâh sistemi ile idare edilemeyeceği gibi askeri şahısların siyasî derneklere girmesine kanunî mesağ bulunmaması noktasından, isimleri yazılı subayların Dernek faaliyeti ile bir hikmetleri olamayacağı âşikârdır. Bu sebeple 14'lerin siyasi dernek maskesi altında T.C.K. nun 146 ve 147 inci maddelerinde yazılı fiilleri irtikâp için gizlice cemiyet teşekkül ettirdikleri sabit olmuştur.

(Talat Aydemir'in Hatıraları, s.280-283)

b) 22 ŞUBATÇILARIN 14'LERLE MÜNASEBETLERİ:

Bir ihtilâlci grup olarak 22 Şubatçılar tarafından bilinen 14'lerin Bruxelles toplantısından sonra peyderpey gelmeleri sebebiyle, orada yaptıkları toplantıda alınan müşterek gizli karar muvacehesinde onlarla temas uygun mütalaa edilmiştir. Bu fikrin mürevvici olanlardan Dündar Seyhan ve Necati Ünsalan 14'lerin Kabibay grubu ile bizzat Orhan Kabibay konuşarak birleşme meselesini müzakere ve neticeyi Aydemir'e intikal ettirmişlerdir. Aydemir ve kendisile hemfikir olan Erkânıharbiyeye 14'lerin Bruxelles'de liderlik mevzuunda anlaşamadıklarını, ancak Türkiye'de takip edecekleri hareket tarzı hususunda prensip birliğine varmış olduklarını; bu bakımdan Türkeş grubunun da Türkiye'ye avdetine intizar edilmesini ve 14'lerin bu arada tamamiyle birleşme zemini aranmasını münasip görmüşlerdir. 14'lerin tamamiyle anlaşma halinde kuvvet muvazenesi bakımından hayli avantajlı duruma geçecekleri düşünülmüştür.

İşte gerek 11'lerle temas kurulamaması ve gerek 14'lerin yalnız Kabibay grubu ile anlaşma cihetine gidilmemesi Aydemir-Seyhan grubunun fikir ayrılığına sebep olmuştur.

Türkeş Türkiye'ye döndükten sonra, Kabibay'a yapılan karşılama merasimi ona da yapılmış ve Fethi Gürcan, Bahtiyar Yalta, Mustafa Ok tarafından karşılanmış ve Talat Aydemir için randevu alınmıştır.

Aydemir'in Türkeş'le birinci nezaket ziyaretinden sonra ikinci ziyareti ana mesele üzerinde müzakerelerin cereyanını intaç etmiş ve liderlik mevzuunda anlaşmaya varamadıkları, 3 Mart 1963 günü Talât Aydemir'in evinde bulunan şahıslara ifade edilmiştir. (Özel Dosya II, Müşterek deliller dosyası, sahife 4-5)

22 Şubatçıların liderler seviyesindeki toplantılarına muvazi olarak, Muzaffer Özdağ'ın 22 Şubatçıların bilhassa alt kademesini elde etme yolunda faaliyetleri de sevketmiştir. 28 Şubt 1963 Çarşamba günü Muzaffer Özdağ'ın evinde toplanan emekli P. Teğmen Tevfik Ecemiş, Emekli Tğm. Acar Okan, emekli Üsteğmen Naci Özcan ve diğer bazı muvazzaf teğmenlerin ikna yoluyla kendilerine iltihaka davet edildiği ve (22 Şubat bir cunta hareketidir. 9 Şubat protokoluna imza koyanlar medeni cesaret sahibi olmakla beraber neticeye vasıl olamadıkları için medeni cesaret sahibi değillerdir. Hakikî liderin kim olacağını vakıalar ve zaman tâyin edecektir, yolundaki beyanlarla bu grubu yokladığı tesbit edilmiş ve Özdağ tarafından da bu cihetin toplantıya ait kısmı itiraf edilmiştir. (Müşterek deliller dosyası, sahife: 5, ve şahitler).

(DEVAM EDECEK)

Mevcut düzeni korumak için halkla özel sektörün bütünleştirilmesi istendi

★ YILMAZ ADIGÜZEL, HALK SEKTÖRÜNÜN BU AMACI GERÇEKLEŞTİRECEĞİNİ SAVUNDU...

★ EBSO BAŞKANI BÖYLELİKLE SOL DOKTİRİNİN HALK İÇİNDE YAYILAMAYACAĞINI SÖYLEDİ...

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yılmaz Adıgüzel, Türkiye'deki mevcut siyasi düzeni koruyabilmek, sol görüşlerin halk kitleleri arasında yayılmasını önleyebilmek için halk ile özel sektörü bütünleştirmek, memur ve işçiyi müteşebbis ve hissedar durumuna getirmek gerektiğini savunmuş, gerçekten «Halk Sektörü» Kavramının da bunu amaçladığını açıklamıştır.

Yılmaz Adıgüzel, Kooperatiflerin de bu amaca hizmet edilebileceği, yalnız bunların daha çok piyasa ekonomisi içinde çekilmeleri gereği üzerinde durmuştur.

İstanbul Üniversitesi, İşletme Fakültesi İşletme İktisadi Enstitüsü tarafından düzenlenen «Ekonomik Mülkiyeti Tabana Yayma Gereği ve Önlemleri» adlı seminere katılan Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı Yılmaz Adıgüzel, Ekonomik mülkiyeti tabana yayma zorunluluğunun ilk olarak aile kuruluşlarının büyüme ve finansman kaynaklarını arttırma isteklerinden doğduğunu söylemiştir.

Hisse senetleri çıkararak halka açılan söz konusu şirketlerin, kıdem tazminatları veya benzeri şekilde halka giden toplu paraların yeniden şirketlere dönmesini sağladıklarını ve böylelikle de giderek büyüdüklerini belirten Adıgüzel, büyümenin hızlanması için bu yöntemin kullanılmaya devam edildiğini açıklamıştır.

«Ekonomik Mülkiyeti Tabana Yayma»nın bundan başka da yararlar taşıdığını belirten Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yılmaz Adıgüzel, bu yolla işçi ve memurların, müteşebbis ve hissedar durumuna geçeceğini, ekonomik açıdan kalkınacaklarını ve böylelikle «sol doktrinlerin sınıf farklılıklarını kullanamayacaklarını» söylemiştir. Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik düzeni korumak için halkla özel sektör bütünleşmesini sağlayacak önlemlerin alınması gerektiğini vurgulayan Adıgüzel, «Halk Sektörü» olarak geçen siyasi görüşün gerçekte bundan farklı birşey olmadığını, bunun halkı, özel sektörle bütünleşmeye götüreceğini savunmuştur. «Ekonomik mülkiyeti tabana yaymanın» bir başka yolunun da kooperatifler olduğu görüşünü savunan Adıgüzel şöyle konuşmuştur:

«Bilindiği gibi kooperatifler ekonomik mülkiyeti daha geniş halk kesimine yaymanın en önemli ekonomik ve sosyal aracıdır. Bu nedenle gönüllü kooperatifciliği daima savunmuşumdur. Ne varki kooperatifciliği siyasetin dışında tutmak ve kooperatifleri serbest piyasa mekanizmasının dışına itmemek gerekir. Maalesef kooperatifcilik ülkemizde bu iki hastalıktan da kurtulamamaktadır.»

Saray Halı Fabrikasında yapılan irade beyanını Teksif Sendikası kazandı

★ TEKSİF SENDİKASI ŞUBE BAŞKANI «MİSK'İ HEZİMETE UĞRATTIKLARINI» BELİRTTİ

KAYSERİ (İSTA)

Develi'de kurulu bulunan Saray Halı Fabrikası'nda MİSK'e bağlı Türk Mensucat-İş Sendikası ile Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikası arasında yapılan irade beyanını Teksif kazanmıştır.

Toplam 740 işçinin çalıştığı işyerinde yapılan irade beyanı sonunda MİSK 39 oy, Teksif ise 711 oy almıştır. Teksif Şube Başkanı Tahir Horoz, irade beyanının «MİSK'i hezimete uğrattığını» belirtmiştir.

Lâstik -İş'in 29. Kuruluş Yılı İzmir'de kutlandı

★ AVNİ ECE ÖLÜMÜNÜN 1. YILINDA ANILDI

İZMİR (İSTA)

DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikasının 29. Kuruluş Yılı Lastik-İş İzmir Şubesi tarafından yapılan bir toplantıyla kutlanmış ve sendikanın 28. kuruluş yılında İzmir'de afiş asarken öldürülen İşçi Avni Ece'nin 1. ölüm yıldönümü de anılmıştır.

Lastik-İş Sendikası İzmir Şubesi Başkanı Nail Karakaş toplantıda yaptığı konuşmada sınıf ve kitle sendikacılığın gelişmesi ile ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal koşulları değerlendirmiş ve geçen yıl faşistlerce öldürülen Avni Ece'nin katillerinin bulunmadığını vurgulamıştır.

Beton-İş Genel Merkezi ve İlerici Gençler Derneği İzmir Şubesi yöneticilerinin de katıldığı toplantıdan sonra Lastik-İş Sendikasının 28. Yıl Afişini asarken öldürülen İlerici Gençler Derneği ve Beton-İş üyesi Avni Ece için bir basın bildirisi yayınlanmıştır. Yapılan Ortak açıklamada yaşanılan günlerde her gün birkaç faşist cinayete tanık olunduğu, ekmek barış ve özgürlük isteyen herkese açıktan saldırıldığı belirtilerek özetle şu görüşlere yer verilmiştir:

«Faşist zorbalar sanıyorlar ki, öldürülen gençlerin hesabı sorulmayacak. Sanıyorlar ki, gece yarısı kurşunlanan gençler zamanla unutulmaktır.

Ama aldanıyorlar. 1 Nisan 1977 günü sabahı saat 05.00'te Alsancak'ta afişleme yapan bir grup gencin üzerine ateş açılmış ve Avni Ece isimli bir genç katledilmişti. Avni Ece'nin duvara askeren vurularak düştüğü afişlerin üzerinde ekmek barış, özgürlük yazıyordu. Bizler, Avni Ece'nin şahsında faşizme karşı döğüşürken düşen tüm devrimcileri selamlarız.»

Balıkesir'de 53 işçinin işten çıkarılması tepkiyle karşılandı

★ İŞTEN ÇIKARILAN AKEL, AKSU, ERİŞLER VE AYTAÇLAR İŞÇİLERİ SENDİKAL ÖRGÜTLENME BİLİNCİNİ GERİLETEMİYECEKLER DİYOR...

★ DEMOKRATİK KURULUŞLAR VE SENDİKALAR İŞTEN ATILAN İŞÇİLERLE DAYANIŞMALARINI BİLDİRİYOR

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikasının örgütlü olduğu Balıkesir'de kurulu Akel, Aksu, Erişler ve Aytaçlar işyerlerinde son dönem içinde sendikalı oldukları gerekçesiyle 53 işçinin işten atılması üzerine Maden-İş 1001 Nolu Lokal Temsilciliği Balıkesir Halkına bir bildiri yayınlayarak işten çıkarılmaların nedenlerini açıklamış ve sendikal savaşımın işten atılmalarla boğulamayacağı belirtilmiştir.

Maden - İş Sendikası Lokal Temsilcisi İsmail Eryılmaz imzası ile yayınlanan bildiride örgütlü savaşımın önemi vurgulanarak; işverenlerin işten atmalarla işçileri işsizlik ve açlık ortamına ittiği belirtilerek şunlar açıklanmaktadır:

«Gördük, duyduk, öğrendik ve sendika bizim en yasal en doğal hakkımız dedik. Bu amaçla birleşince işverenlerin yasa dışı lokavt uygulaması ile işyerlerinden atıldık. Ama artık çok iyi biliyoruz. Birlikten güç doğar. İnsanca yaşamak için ekmeğimiz için bu anayasal demokratik savcşımı sürdüreceğiz. Sendikam Maden - İş saflarında örgütlü gücümüz patronların karşısında kale gibi dikilecektir.»

Diğer yandan demokratik kuruluşlar ve sendikalar işten çıkarılan işçilerle dayanışma içinde bulunduklarını bildirirken Maden - İş bildirisi Balıkesir'de çok sayıda dağıtılmıştır.

Özkan Un Fabrikası işvereni lokavt ilân etti

★ TEK GIDA-İŞ SENDİKASI, İŞYERİNDE, DAHA ÖNCE GREV KARARI ALMIŞTI

MALATYA (THA)

Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikasının Malatya'da kurulu Özkan Un Fabrikasında aldığı grev kararına karşılık, bu işyerinde işverende lokavt ilan etmiştir.

Toplusözleşme görüşmelerinde ortaya çıkan uyuşmazlık nedeniyle, Tek Gıda-İş Sendikasının Özkan Un Fabrikasında almış olduğu grev kararı Perşembe günü uygulanacaktır. Sendikanın grev kararından iki gün sonra işverenin lokavt ilan etmesi üzerine sendika yöneticileri, lokavt kararının, grev kararını etkilemeyeceğini söylemişler, yasal sürenin dolmasından sonra grevi uygulamak kararında olduklarını belirtmişlerdir.

Demokratik Örgütlerden Haberler

MMO ANKARA ŞUBESİ, MOTORLU KARA TAŞIT ALIM VERGİSİNİN ARAÇLARIN AKARYAKIT HARCAMLARINA GÖRE ALINMASINI ÖNERDİ.

Makina Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, Motorlu Kara Taşıtları Alım Vergisinin, araçların akaryakıt tüketimine göre saptanmasını önermiştir.

Makina Mühendisleri Odası Ankara Şubesi Başkanı Zeki Sevinç düzenlediği basın toplantısında, önerilerinin Devlet Bakanı Hikmet Çetin ve diğer ilgililere iletildiğini belirtmiş ve şunları söylemiştir: «Araçların vergilendirilmesinde, aracın fiyatı, akaryakıt harcaması, toplumsal maliyeti gibi özellikler ile daha belirgin ve doğrusal ilişkileri olan aracın motor gücü esas olmalıdır. Vergi toplanmasını kolaylaştırmak için altı ayda bir yapılan araç teknik kontrollerinde, vergi makbuzu ibrazı, Trafik Kanununda değişiklik yapılarak zorunlu kılınmalıdır.»

TÜRKİYE ZİRAATÇILAR DERNEĞİ MUĞLA ŞUBESİ OLAĞANÜSTÜ KONGRESİ YAPILDI.

Türkiye Ziraatçılar Derneği Muğla Şubesi Olağanüstü Kongresi 26 Mart 1978 günü yapılmıştır.

Kongreden sonra bir açıklama yapan yeni Yönetim Kurulu, ilerici, demokratik, devrimci örgütlerle güç ve eylem birliği içinde olacaklarını ve üyelerinin sorunlarını, yurt sorunlarından ayrı düşünmeyeceklerini belirtmişlerdir.

4 DEMOKRATİK ÖRGÜTÜN BAŞKANLARI TRT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SORUNUNA BİRAN ÖNCE ÇÖZÜM GETİRİLMESİNİ İSTEDİLER...

Tüm Memurlar Birleşme ve Dayanışma Derneği, Mimar ve Mühendisler Odaları Birliği, Tüm Teknik Elemanlar Birleşme ve Dayanışma Derneği ve DİSK'e bağlı Yeni Haber - İş Sendikası Başkanları, ortak bir basın toplantısı düzenleyerek, TRT Genel Müdürlüğü sorununa biran önce çözüm getirilmesini istediklerini belirtmişlerdir.

Dört demokratik örgütün başkanları, hükümetin kurulmasından bu yana üç ayı aşkın bir süre geçtiğini, buna rağmen TRT Genel Müdürlüğü sorununa bir çözüm getirilmediğini hatırlatmışlar ve «TRT Genel Müdürlüğü makamına ilişkin kesinleşmiş yargı kararları, Anayasanın temel taşlarından olan hukukun üstünlüğü ilkesine rağmen, henüz uygulamaya konulmamıştır» demişlerdir.

DIŞA BAĞIMLI ENERJİ GEREKSİNİMİNİ AZALTMAK İÇİN GÜNEŞ ENERJİSİNDEN YARARLANILMASI İSTENDİ.

MMO İzmir Şubesince düzenlenen **«Güneş Enerjisinden En iyi Şekilde Yararlanma»** konulu seminerden sonra yapılan açıklamada, güneş enerjisinden yararlanılması halinde, ülkemizin dışa bağımlı enerji gereksiniminin azalacağı öne sürülmüş ve **«güneş enerjisinden sıcak su elde edilen sistemlerin uygulanmasına hemen başlanılmalıdır»** denilmiştir.

Üç gün süren toplantı sonucunda yayınlanan bildiride, alınan kararların vakit yitirilmeden uygulanması gerektiği belirtilmiştir.

TÖB-DER SIVAS ŞUBESİ VE YURTSEVER DERNEĞİ SÜRESİZ OLARAK KAPATILDI..

TÖB-DER Sivas Şubesi ile Yurtsever Derneği amaçlarına aykırı hareket ettikleri gerekçesiyle, süresiz olarak kapatılmıştır.

Emniyet Müdürü Hüsnü Işıklı başkanlığında, Sıvas'ta bulunan tüm derneklere baskın yapılmış ve bu baskın sırasında TÖB-DER'de Sivas Şibesinde üye olmayan bazı kişilerin bulundukları, Yurtsever Derneğinin ise kuruluş amaçlarına aykırı hareket ettiği gerekçesiyle süresiz olarak kapatılmıştır.

POL - DER ADIYAMAN ŞUBESİ GENEL KURULU YAPILDI.

Açış konuşmasını Şube Başkanı Hüseyin Eser'in yaptığı Pol - Der Adıyaman Şubesi Genel Kurul'u yapılmıştır.

Genel Kurul'da sözalan üyeleri, **«halkın yanında ve halkın polisi»** olmak için mücadele vereceklerini, polisin egemen çevrelerin, siyasi iktidarın tekelinden kurtuarılmasının zorunlu olduğunu vurgulamışlardır.

İşverenler Türkiye'deki ortalama işçi ücretinin 8 bin lira olduğunu öne sürüyor

ANKARA — ISTA

Türkiye'de başgösteren her ekonomik bunalımın arkasında «İşçi ücretlerini» aramayı artık alışkanlık haline getiren işverenler, bir kez daha Türkiye'deki işçi ücretleri artış oranının çok yüksek olduğunu ve ücret artışları açısından Türkiye'nin OECD ülkeleri arasında ilk sırada yer aldığını savunmuşlardır.

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu 8 Nisan Cumartesi günü yapılacak Genel Kurulu'na sunacağı çalışma raporunu taksit taksit açıklamaya devam etmektedir. Adından, basında daha çok bahsettirebilmek için 1977 yılı çalışma raporunu bölümler halinde dağıtan TİSK bir kez daha işçi ücretleri artış oranının çok fazla olduğunu, Türkiye'de bir işçinin yılda ortalama 8 bin 37 lira aldığını ve Türkiye'deki işçi ücretleri artışının OECD ülkeleri arasında birinci sırada yer aldığını savunmuştur.

Çalışma hayatını konu alan bir çok araştırmada aksi yöndeki deliller sergilenmesine rağmen işverenlerin işçi ücretlerini inatla hedef alarak saldırmaları dikkati çekmektedir.

BUNALIM VE GÖRÜNTÜLERİ

Toplu işten çıkarmalar ve tensikatlara tepkiler - 4

Hürcam-İş Sendikası Genel Sekreteri Ali Rıza GÜLKAYA:

☆ «METAL VE LASTİK İŞÇİLERİNE YAPILAN TENSİKATLAR SÖMÜRÜ VE SOYGUN DÜZENİNİN KÂR HIRSIDIR. ONLAR BUNALIMIN İŞÇİ ÜCRETLERİ OLDUĞUNU İDDİA EDİYORLAR, HALBUKİ KAPİTALİST EKONOMİNİN BİLİMSEL YANI YOKTUR. PLANLI VE PROGRAMLI DEĞİLDİR.»

☆ «HÜRCAM-İŞ SENDİKASI OLARAK TÜM İŞÇİ SENDİKALARININ METAL VE LASTİK İŞKOLUNDAKİ BU HAKSIZ KIYIMA KARŞI AKTİF TAVIR ALMALARINI, ŞİDDETLE VE NEFRETLE KINAMALARINI İSTİYORUZ.»

"13, 17 ve 24. Maddelerin işçi sınıfına karşı silah olarak kullanılmasına izin verilmemelidir,,

İşverenlerin, İş Yasasının 24. maddesinden yararlanarak, işlerini daraltmak bahanesiyle işçileri toplu olarak işten çıkarılmalarına karşı mücadeleyi bir görev bileceğiz.

Son günlerde sermaye sınıfının, emekçi yığınlara, çok yönlü saldırıları yeni boyutlara ulaşırken, metal ve lastik işçilerinin, topluca işten atılması patronların kendi doğrultusundaki yasaları çiğnediklerinin açık bir ifadesidir.

Hürcam-İş Sendikası olarak İş Kanunundaki anti - demokratik maddelerin kaldırılmasını özellikle 13-17 ve 24. maddelerin sermaye sınıfının, işçi sınıfına karşı silah olarak kullanılmasını önlemek için, tüm demokrasi güçleriyle ortak mücadele edeceğimizi belirtiriz.

İş Kanununun 13-17 ve 24. maddeleri belirli kurallara uymak zorunluğu getirdiği halde işverenlerin işten çıkartmalarda bu kuralları çiğnedikleri açıkça görülmektedir.

Hayatın her alanında her türlü gericiliğe karşı demokrasi güçlerinin mücadelesinin somut eylem biçimine dönüşmesi, bugünkü ortam da güç ve eylem birliği oluşmasında sendikaların rolü büyük olacaktır.

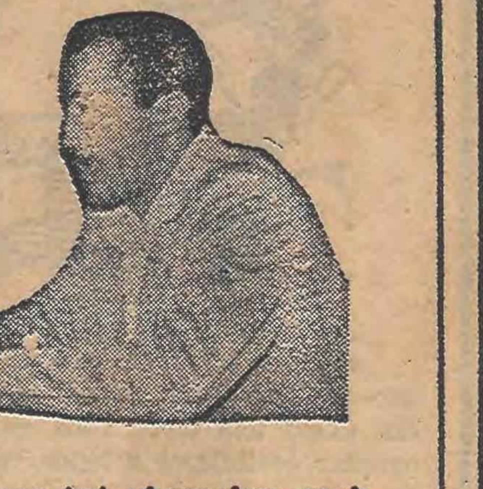
Metal ve lâstik işçilerine yapılan toplu tensikat sömürü ve soygun düzeninin kâr hırsıdır. Onlar bunalımın işçi ücretleri olduğunu iddia ediyorlar, halbuki kapitalist ekonominin bilimsel yanı yoktur, plânlı ve programlı değildir. Patronların plân ve programlı kalkınma dedikleri kasalarının güçlenmesidir. Millî servet şamatasını yaratıp halkı kandırmaya çalışanlar uluslararası Emperyalist gericiliğe göbeğinden bağımlıdırlar.

Emperyalist tekellerin kasasına hergün emekçilerimizin alın terleri sel gibi akıp gidiyor, işte sendika olarak halkımızın anti-faşist, anti-emperyalist savaşımın içideyiz.

Hürcam - İş Sendikası olarak tüm işçi sendikalarının metal ve lâstik işkolundaki bu haksız kıyıma karşı aktif tavır almalarını, şiddet ve nefretle kınamalarını istiyoruz.

Tümka-İş Sendikası Genel Başkanı ve DISK Yönetim Kurulu üyesi Kemal YILMAZ:

"Bunalımın cezasını bunalımın sorumluları çekmelidir,,

★ LASTİK-İŞ SENDİKASINDA ÖRGÜTLÜ OLAN VE LASTİK, PLASTİK İŞÇİLERİNİ TEMSİL EDΞN BİNLERCE İŞÇİNİN VE METALURJİ İŞÇİLERİNİ BAĞRINDA TOPLAYAN MADEN-İŞ SENDİKASININ BU SALDIRILARI BERTARAF ETME YOLUNDA YÜRÜTTÜKLERİ SAVAŞIMA OMUZ VERMEK B'ZİM, İŞÇİ SINIFIMIZIN VE TÜM İLERİCİ GÜÇLERİN GÖREVİD'R. KAĞIT İŞKOLU İŞÇİLERİ SINIF KARDEŞLERİNİN SAVAŞIMINA KOŞULSUZ DESTEK OLACAKTIR.»

Kapitalist dünyanın süregen bunalımı ülkemize büyük boyutlarla yansımaktadır. Emperyalist işbirlikçisi tekelci sermayenin savurgan, vurguncu politikası ile buhran daha da derinleşmiştir. Ülkemizi emperyalist sisteme göbeğinden bağlayanlar, bu sistemin bunalımlarına da bağlanmışlardır. Ancak, bu bunalımın yükünü sorumlusu olan vurguncu parababaları değil işçi sınıfımız ve emekçi halk yığınları çekmektedir.

Bunalım bazı işkollarında önemli sorunlara yol açmaktadır. Lastik ve Metal işkolları bunların başında geliyor. Lastik işkolunda hammadde yokluğu nedeni ile onbinlerce işçi ve onların 100.000'e ulaşan aileleri güç durumdadır. Döviz yokluğu ve hammadde ithalatında alınan «ön tedbirsiz kararlar» güçlük yaratmaktadır. İşverenler bu zorluk karşısında önce işçilere yükleniyorlar. Yasalar onlara bu olanağı tanımaktadır. Bu oluşumlar karşısında da yetkililer hiçbir tedbir almamakta direnmektedirler. Buna benzer uygulamalar, yaygın işçi çıkarmalara vardırılarak Metal işkolunda uygulanmaktadır.

Lastik-İş Sendikasında örgütlü olan ve lastik, plastik işçilerini temsil eden binlerce işçinin ve Metalurji işçilerini bağrında toplayan Maden-İş Sendikasının bu saldırıları bertaraf etmek yolunda yürüttükleri savaşıma omuz vermek bizim, işçi sınıfımızın ve tüm ilerici güçlerin görevidir. Kağıt işkolu işçileri sınıf kardeşlerinin savaşımına koşulsuz destek olacaklardır.

Bu saldırıların amacı bellidir. Bir yanıyla, kapitalizmin getirdiği, tekelci sermayenin kendi çıkarına da[illegible]ı bunalımın yükünü işçi sınıfının omu[illegible] yıkmak, diğer yanıyla DİSK'in en örgü[illegible]a yoğun olduğu bu iki işkolunda savaşkan [illegible]ileri ateş altına almak. Saldırıların bu açık amacı bizleri daha da dirençli kılacaktır. Hükümetin bu uygulamalara son vermek üzere derhal tedbir alması gereklidir.

İstanbul Barosu'nun 100. yılı coşkuyla kutlanıyor

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Bu arada Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk törene bir mesaj göndermiş ve mesajında yasalarda toplum düzenine uygun düzenlemelere gidilmesini istemiştir.

Törene, Başbakan Bülent Ecevit, Senato Başkanı Sırrı Atalay, Başbakan Yardımcısı Faruk Sükân, Adalet Bakanı Mehmet Can, İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı, Cumhurbaşkanı Genel Sekreteri Haluk Bayülken, Yüksek Hakimler Kurulu üyesi Mazhar Budak, Türkiye Barolar Birliği Genel Başkanı Faruk Erem, İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil, Türk Tabipler Birliği Genel Başkanı Erdal Atabek, İstanbul Eski Belediye Başkanı Ahmet İsv[illegible] Derneği Başkanı Mahmut Dikerdem, İstanbul Barosu Eski Başkanı M. Ali İkizer ve çok sayıda ulusal ve uluslararası örgüt temsilcileri katılmıştır.

APAYDIN'IN AÇIŞ KONUŞMASI

Törende açış konuşmasını yapan İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın, Helsinki Sonuç Belgesi ilkelerinin yaşama geçirilmesinin değişik sosyal sistemlere bağlı olsalar dahi tüm dünya hukuk düzenlerinin demokratikleştirilmesinde büyük bir aşama olacağını açıklamıştır.

Savunma mesleği mensuplarının çağlar boyunca ve bugün dünyanın her yerinde birbirlerine benzediklerini belirten Apaydın «Baroların bağımsızlığı meslek onurunun ve özgürlüğünün korunmasında en etkin ilkeyi oluşturur. Savunmanın bağımsız barolarda, yargının bağımsız mahkemelerde, yasama yetkisinin demokratik seçimlerle kurulmuş meclislerde bulunduğu hukuk düzenini, avukatlık mesleğinin onurunun korunmasında, dava özgürlüğünün sağlanmasında vazgeçilmesi olanaksız bir sistem olarak kabul ediyoruz» demiştir.

MEHMET CAN'IN KONUŞMASI

Tören'e daha sonra konuşan Adalet Bakanı Mehmet Can, «avukatların, üstlendikleri görevleri adaletin kutsallığına yakışır bir biçimde yerine getirmeleri başlıca görevleridir» demiştir.

Baro ve meslek kuruluşlarının, getirecekleri öneriler ve yapacakları eleştirilerle adalet sorunlarının çözümüne katkıda bulunmalarını da isteyen Adalet Bakanı Mehmet Can, cezaevlerinin kişilik yitirici, ceza verici bir kurum olmaktan çıkarılacağını, buradaki yaşam koşullarının insancıl bir hale getirileceğini açıklamıştır.

KORUTÜRK'ÜN MESAJI

Daha sonra Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün mesajını okuyan Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Haluk Bayülken, İstanbul Barosu'nun Türk hukukunun gelişmesinde, hukuk ve adalet reformlarının gerçekleştirilmesinde değerli ve verimli çalışmalar yaptığını belirtmiş şunları söylemiştir:

«Bilhassa son yıllarda giderek artan ve toplumsal olaylardan kaynaklanan huzursuzluğun bir nedenini de, ülkemizin içinde bulunduğu şartlara uygun yasal düzenlemeler yapılmamasında aramak sanırım ki gerçekçi bir değerlendirme olur.»

ECEVİT'İN KONUŞMASI

Törende konuşan Başbakan Bülent Ecevit, yasalarda ve uygulamada bazı aksaklıklar ve değişmesi gereken yönlerin bulunduğunu belirterek, Türkiye'deki yeni hukuk düzeniyle temel hakların ve özgürlüklerin güçlü güvencelere kavuştuğunu, bu arada barışçı özgürlükçü örgütlenme özgürlüğü önündeki bazı sınırlamaların da en kısa sürede giderileceğini ve ölüm cezasının kaldırılması düşüncesinin de toplumumuzda gitgide yaygınlaştığını açıklamıştır.

Yönetimin her türlü eylem ve işlemine karşı yargı yolunun açık olduğunu, Danıştay'ın bu alandaki kararlarına özellikle hükümeti döneminde kesin etkinlik kazandırıldığını da belirten Başbakan Ecevit daha sonra şunları söylemiştir:

«Çağımız yaygın ulaşım ve iletişim çağıdır. Yaygın eğitim çağıdır. Böyle bir çağda, insanlar, nasıl bir rejim altında bulunurlarsa bulunsunlar, geniş ekonomik ve toplumsal haklardan da adaletli ölçüde yararlanabilmek istemektedirler. Temel hakları ve özgürlükleri sınırlayan, bunların gerçeklik kazanmasını önleyen veya güçleştiren ekonomik ve toplumsal engellerin de kalkmasını istemektedirler. Ancak bu istekleri de gerçekleştiği oranda huzura kavuşabilmektedirler.»

Başbakan Ecevit, «Yeni oluşmaya başlayan uygarlıkla çıkarlarının zedeleneceğini düşünüp tedirgin olanların zora dayalı direnişlerinin de büsbütün etkisiz kalacağını» söylemiş, «Çünkü düşüncenin, sevginin ve hukukun gücü karşısına çıkan tüm güçleri yenmeye yetecektir» demiştir.

Uluslararası Barolar Birliği Başkanı Dr. Verner Deuchler de yaptığı açıklamada geçen yüz yılın 70'lerinde ulusal Baroların kurulmuş olmasının tesadüfi olmadığını belirtmiş, «İçinde bulunduğumuz yüzyılın birinci yarısından sonra hukuki müesseselerin uluslararası alanda örgütlenmeleri ne örnektir. Bağımsız hukuki müesseseler —Yargıç Kürsüsü ve Barolar her ikisi dahil— demokrasinin en büyük koruyucusudurlar» demiştir.

Konukların konuşmalarının sona ermesinden sonra toplantıya ara verilmiş bu aradan sonra saat 15.30'da «Türk Hukuku» konulu bir açık oturum düzenlenmiştir.

TYS ü[illegible]

(Baştarafı 1. Sayfada)

oğlu ile birlikte «Karagöz» adlı belgesel bir film yapmış, yine Haliç adlı belgesel bir filmi bitirmek üzere iken hastalanmıştı.

Yazar, eleştirmen ve film yapımcısı Altan Küçükyalçın'ın genç yaşta ölümü büyük üzüntü yaratmıştır.

Damga

(Baştarafı 1. Sayfada)

gilere de yeni tasarı ile zam yapılması öngörülmüştür. Tasarının kanunlaşması halinde PTT havale ücretlerine vergi miktarları kadar zam yapılacaktır.

Faturalar, müstahsil makbuzlarıyla gider pusulalarının fatura yerine geçen nüshaları için uygulanan damga vergisi de arttırılmaktadır.

Bilançolara yapıştırılacak pul miktarları da arttırılırken, makbuzlara yapıştırılan pul miktarları hakkında Damga Vergisi Kanununda belirlenen miktarlar da yeniden düzenlenmektedir.

Harçlar Kanununun 6 sayılı cetvelinde yapılan değişiklikle pasaport ve vize harçları yükseltilmektedir.

Bu arada dava açılması sırasında uygulanan harçlar da 5 ile 25 kat arasında arttırılmakta, vergi itiraz harçlarında da yükseltme yapılması öngörülmektedir.

Sovyetlerle

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

de 16 milyon dolarlık Türk malının 1978-79 döneminde Sovyetler Birliği'ne ihracı öngörülmüştür.»

KSİLOV'UN KONUŞMASI

Öte yandan Sovyet Ticaret Heyeti Başkanı Ksilov imzalanan protokol'e önemli bir adım atıldığını ve iki ülke arasındaki işbirliğinin Türkiye-Sovyetler Birliği arasındaki ilişkilerin önemli bir bölümünü teşkil ettiğini ifade ederek şöyle konuşmuştur:

«İki ülke arasındaki mübadele hacminin artışı gerek geleneksel olarak tesbit edilen malların hacmi artmak suretiyle gerekse protokole yeni malları almak suretiyle her iki heyetin verimli çalışmaları sayesinde sağlanmıştır. Şimdi protokolun imzalanmasından sonra her iki taraf bunun gerçekleştirilmesi görevleri karşısındadırlar. Sovyet tarafı bu anlaşmanın yerine getirilmesinde kendine düşen azami gayreti sarfedecektir.»

SOVYETLERDEN İKİ YOLCU UÇAĞI VE 5 HELİKOPTER ALINACAK

İmzalanan ticaret anlaşması ile Sovyetler'den yolcu uçağı ve helikopter alımı da başlayacaktır. Yetkililerden alınan bilgiye göre Sovyetler'den 35 kişilik Yak tipi iki yolcu uçağı ile 5 zirai mücadele helikopteri alınacaktır.

MHP

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Feyzioğlu'na gönderdiği mektupta, CHP'nin bölücü ve partizanca bir tutum izlediğini ileri sürerek, şikayette bulunmuştur.

Sazak, şikayet mektubunda özetle şöyle demiştir:

«Görev yüklendiğiniz üç aydan bu tarafa, hükümetin CHP kanadının yaptığı tayinler neticesinde il ve ilçeler seviyesinde mahalli yönetimlere gelen taraflı ve CHP dışındaki vatandaşlarımızın karşısında kin ve garez duyguları ile hareket eden yöneticiler, hükümetin mahalli temsilcileri olarak sadece CHP'yi değil, bütünüyle hükümeti zan altında bırakıcı davranışlarda bulunmaktadırlar. Bu durum vatandaşlarımız arasında sevgiyi, birlik ve beraberlik duygularını geliştirici bir sonuca değil, aksine ayrılıkları, vatandaşın devlete ve hükümete güven hislerini sarsıcı sonuçlar getirecektir.

Milletimizin ve Anayasamızın ruhunu zedeleyen bu tutum ve davranışlara son verilebilmesi yolunda, Parti Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı olarak göstereceğinizden emin bulunduğumuz gayretler vatandaşlarımız tarafından da takdir ve heyecanla karşılanacaktır.»

Yurt dışındaki çalışanların akrabalarını yanlarına almaları uygulamasına kısıtlama getirildi

HABER MERKEZİ

Maliye Bakanlığı yurt dışında oturanlar ile çalışanların akrabalarını yanlarına almaları uygulamasına kısıtlama getirmiştir. Dünkü Resmi Gazete'de yayınlanan Türk Parası Kıymetini Koruma hakkındaki 17 sayılı karara ilişkin tebliğ ile yurt dışında oturanların ya da çalışanların, ikinci dereceden sonraki kan ve birinci dereceden sonraki akrabalarını yanlarına almaları halinde, bu kişilere Merkez Bankası tarafından seyahat dövizi verilmeyeceği hükmü getirilmiştir.

Maliye Bakanlığı'nın tebliği, ailevi sebeplerle yapılacak seyahatler konusunda yürürlükteki bir uygulamaya son vermiştir. Eski uygulama da, yurt dışında oturanlar ya da yurt dışında çalışanlar ile kurs, staj, öğrenim, geçici görevle yurt dışına gidenler ve yurt dışında iş temin ettiğini belgelendirenler bütün akrabalarını yanlarına aldırtabilecekleri zaman bu kişilere 1.000 liraya kadar seyahat dövizi verilmekteydi. Yurt dışına akraba alınması, bu kişilerin «İaşe ve İbatelerin» yurt dışındakilerce karşılanması konusuna bağlanmıştı.

Maliye Bakanlığı'nca getirilen yeni düzenlemede, seyahat dövizinin verilmesi olanağı, yalnız eşler ile ikinci dereceye kadar kan ve birinci dereceye kadar sihri akrabalar için tanınmıştır. Buna göre, ikinci dereceden sonraki akrabalara döviz tahsisi yapılmayacaktır.

Maliye Bakanlığı'nın tebliği ile ikili bir amaç güdülmüş olduğu belirtilmektedir. [illegible] yabancı ülkeler tarafından [illegible] Türklerin [illegible] önlenmesi yolundaki isteklerin karşılanmasıdır.

Dördüncü

(Baştarafı 1. Sayfada)

Ozan Ültanır, Kongre'ye «Almaşık Enerji Kaynaklarının Petrolün Yerine Konması Olanakları» başlıklı bir bildiri sunmuştur. Ültanır, bildirisinde, 1977'de Türkiye'nin toplam genel enerji tüketiminin 32 milyon 174 bin ton petrole eşdeğer düzeyde bulunduğunu bildirmiş, bu toplamın yüzde 20.5'lik bölüntüsünün ise odun ve tezek gibi ekonomik olmayan kaynaklardan sağlandığını kaydederek özetle şunları söylemiştir:

«Birey başına ekonomik genel enerji tüketimi açısından yapılan bir karşılaştırma, ülkemize göre dünya ortalamasının 3.4 kat ve gelişmiş ülkeler ortalamasının da 10.6 kat önde olduğunu göstermektedir. Benzer karşılaştırma komşularımızla yapılacak olursa, Suriye'nin dışındaki tüm komşularımızın bu alanda Türkiye'yi geçtikleri saptanmaktadır.»

Dr. M. O. Ültanır daha sonra gelecek yıllardaki enerji üretimi ve tüketimiyle ilgili bilgiler vermiş ve tükenmez yeni enerji kaynaklarının en görkemlisini güneş enerjisinin oluşturduğunu, Türkiye'nin bütün yüzeyine bir yılda düşen güneş enerjisinin 77 milyar ton petrol eşdeğeri gibi çok yüksek ölçütte olduğunu ancak, günümüzün teknolojik olanaklarıyla, ülkemizin kullanabileceği güneş enerjisinin gizli gücünün yılda 25 milyon ton petrol eşdeğeri kadar olduğunu söylemiştir.

Onuk

(Baştarafı 1. Sayfada)

rumundayım şeklinde de konuşmadım. «TGS bu kavgada emekçilerin yanında olmadır. Muhabirim sendika değildir. Ben emekçilerin müdafii olduğum iddiasında da değilim. Şu sırada A.A.'nın genel müdürüyüm. Ve bu görevimin icabını yerine getiriyorum» şeklinde konuştum.

Her okey böyle takip ediyor ve böyle kaleme alıyorsanız vay halinize... Söylenenleri tahrif ederek ve kendi [illegible] uygun [illegible] sermayenin mesleki kurallarına [illegible] hakikate [illegible] edeceksiniz. Böyle [illegible] bu [illegible] bir yere varamayacağınızı da hatırlatmak isterim. Saygılarımla.

ANADOLU AJANSI GENEL MÜDÜRÜ (Altan ONUK)

Şehirlerarası

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

lamaya başladıkları belirtilmiştir.

1 fiyatlardan sonra Ankara - İstanbul arasında en ucuz bilet fiyatının 100, en yükseğinin ise 200 lira olacağı bildirilmiştir.

Sınır

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

ci, bu sabahtan itibaren mayınlardan arındırılmasının şu sıralarda bazı engeller yüzünden gerçekleşemediğini ifade ederek şöyle demiştir:

«Bu engeller mutlaka kaldırılacak ve bu arazileri insanlarımız [illegible] bereketli topraklar haline getirilecektir.»

Avrupa'da

(Baştarafı 1. Sayfada)

ce yapılmasının nedeni olarak, zirvede işsizlik sorununun ele alınacağı gösterilmiştir. Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu, bundan önce yapılan tüm zirvelerde, kadınlar, gençler ve göçmen işçiler arasında daha da had safhada bulunan işsizliğe karşı hiçbir önlem alınmadığını [illegible] Konfederasyon, işverenlerin sürekli olarak [illegible] hükümetlerin [illegible] kaydetmiştir.

Dokuz AET ülkesinde işsiz sayısının 1978 Şubat sonunda 6 milyon 250 bin kişiye yükseldiğini bildiren Konfederasyon, bu sayının 1977'lerde 5 milyon 735 bin civarında bulunduğunu da kaydetmiştir.

4 saat sürecek «işsizliği protesto eylemi»nin İtalya, Danimarka, Belçika ve Federal Almanya'da çok etkili olduğu haber verilmiştir.

Faşistler Ankara'da da

(Baştarafı 1. Sayfada)

Ocaklı komandoların kontrolları altında tutmaları ve teker teker okula gelen öğrencilere saldırmaları nedeniyle derslere toplu halde gelmeyi kararlaştıran öğrenciler dün Emek mahallesi İsrail Evleri semtinde toplandıkları sırada daha önceden pusu kurdukları anlaşılan komandolar tarafından kurşun yağmuruna tutulmuşlardır. Açılan kurşun yağmuru sırasında Motor Bölümü ikinci sınıf öğrencisi Zafer Boz derhal ölmüştür.

Komandoların silahlı saldırısı sırasında İlerici Gençler Derneği üyesi olduğu bildirilen Bekir Çelik karnından yaralanmış, Hacettepe Hastanesinde ameliyata alınmıştır. Kurşunla yaralanan öğrencilerden Yakup Uyluk önce Trafik Hastanesine kaldırılmış, daha sonra durumunun ağır olması nedeniyle Hacettepe Hastanesi Beyin Cerrahi Servisine gönderilmiştir.

Bu arada okula toplu gidebilmek amacıyla toplanma yerine gelen öğrencilerin bindikleri araçlar da saldırılara uğramıştır. Komandolar İlahiyat Fakültesi önünde otobüsleri taşlamışlar ve diğer araçları durdurarak ilerici öğrencileri dövmüşlerdir. Komandoların araçlara taşlı ve sopalı saldırısı sırasında da birçok öğrenci çeşitli yerlerinden yaralanmıştır.

Saldırıdan sonra toplu halde Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okuluna giden öğrenciler komandoların ikinci kez saldırısına uğramışlardır. Bu arada polisin de ilerici öğrencileri tartakladığı görülmüştür. Faşistlerin polisin gözü önünde okulu işgal etmeleri sonucu içeriye giremeyen öğrenciler daha sonra Gazi Eğitim Enstitüsü önünde toplanmışlardır.

YARALI ÖĞRENCİLER

Komandoların silahlı taşlı ve sopalı saldırıları sırasında yaralanan öğrenciler Trafik ve Hacettepe Hastanesine kaldırılmışlardır. Hacettepe Hastanesi yetkilileri, Bekir Çelik, Mustafa Atılgan, Hüseyin Karlıdağ, Yüksel Can, Mustafa Kürnaz, Mustafa Karadağ, İcadı Demir, Yakup Uyluk, Hasan Sezer ve soyadı saptanamayan İsmail ile Sait adlı öğrencilerin kurşunla, Turan Erdoğan, Celâl Ballı, Ahmet Demirci, Kadir Demir, Coşkun Karadağ, Savcı Barın ve Nezih Çelik adlı öğrencilerin de taş ve sopayla yaralandıklarını bildirmişlerdir.

VALİLİĞE BAŞVURMUŞLARDI

Erkek Teknik Öğretmen Okulu öğrencileri okulun açıldığından bu yana çeşitli saldırılarla karşılaştıklarını hatırlatmışlar. 3.4.1978 günü silahlı bir saldırı düzenlenebileceği ve önlem alınması gerektiği yolunda İçişleri Bakanı ve Ankara Valiliğine başvurduklarını söylemişlerdir.

Bütün başvurulara rağmen hiçbir önlem alınmadığını bildiren öğrenciler Beşevler'de ve diğer okullarda faşist işgalin kırılacağını ve okullara girileceğini belirtmişlerdir.

AİTİA'DA DA KOMANDOLAR SALDIRDI

Beşevler'de bulunan bütün okullarda dün bir terör estiren komandolar Ankara İktisadi Ticari İlimler Akademisi'nde de ilerici öğrencilere saldırmışlardır. Okulun önünde toplanan komandolar sınıflara girerek öğrencilerin üzerine demir çubuk ve sopalarla yürümüşlerdir. Komandoların saldırısı sonucu ilerici öğrencilerin kütüphanede toplanmaları üzerine faşistler üç kez bomba patlatmışlardır. İlerici öğrenciler okul yönetimiyle görüşerek komandoların okulu kapattırmak amacıyla saldırı düzenlediklerini bildirmişler ve öğrenime ara verilmemesini istemişlerdir. Bunun üzerine Akademi Yönetimi okulun kapatılmadığını açıklamıştır.

AİTİA'da komandoların saldırısı sırasında demir çubuklarla yaralanan öğrencilerden Turgay Bayrak, Veysel Kaybakı, Yüksel Erdem, Olcay Kayacan, Ali Aygen, Naif Özdoğan ve Murat Uysal tedavi edilmişlerdir.

Öte yandan aynı okul öğrencilerinden Bekir Yaylacı da komandolar tarafından yolda kıstırılmış ve dövülmüştür.

FEN FAKÜLTESİ KAPATILDI

Ankara Üniversitesi'ne bağlı Fen Fakültesi'nde de komandoların taşlı ve sopalı saldırısından sonra öğrenime bir gün ara verilmiştir. Komandolar bu sabah okula gelen ilerici öğrencilere kütüphanede ve koridorlarda saldırmışlar ona yakın öğrenciyi çeşitli yerlerinden yaralamışlardır. Hacettepe Hastanesi'ne kaldırılan yaralı öğrencilerin sağlık durumlarının iyi olduğu bildirilmiştir.

Beşevler'de Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu ile Fen Fakültesi öğrencilerine yaptıkları saldırılarla yetinmeyen faşist komandolar Ankara Üniversitesi'ne bağlı Eczacılık Fakültesi öğrencilerine de demir çubuk ve taşlarla saldırmışlardır.

Komandoların saldırısından sonra toplanan Fakülte Yönetimi öğrenime 10 Nisan gününe kadar ara verildiğini açıklamıştır.

Eczacılar ve Eczacılık Öğrencileri Kültür Derneği yetkilileri yaptıkları açıklamada okulların kapatılmasının çözüm olmadığını belirtmişler faşist saldırıları boşa çıkaracaklarını söylemişlerdir.

İGD'NİN AÇIKLAMASI

Komandoların saldırıları üzerine İlerici Gençler Derneği Yenişehir Şubesi tarafından dün yapılan açıklamada çatışan grupların ve anarşinin olmadığı belirtilmiş «Faşist saldırılar vardır» denilmiştir.

Dernek Şube Başkanı Haldun Kaçar tarafından yapılan açıklamada yılanın başı ezilmedikçe saldırıların devam edeceği bildirilmiş, «MHP ve Ülkü Ocakları kapatılmalı, bunların başlarından ve destekçilerinden hesap sorulmalıdır» denilmiştir.

★ Kimlikleri saptanamayan kişiler tarafından iki yere patlayıcı madde atılmış. Cumhuriyet Lisesi öğrencisi olduğu bildirilen iki kişi de komandolar tarafından kurşunlanmıştır.

★ Bu arada akşam saat 22.45 sıralarında Bahçelievler 65. Sokakta Cumhuriyet Lisesi öğrencilerinden Uğur Kurumlu ile aynı liseden beklemeli öğrenci Nuyan Tanır kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından kurşunlanmışlardır. Bacaklarından yaralanan öğrenciler Gülhane Askeri Hastanesi'nde tedavi altına alınmıştır.

Öte yandan dün saat 01.00 sıralarında da Abidinpaşa Şadırvan Sokak Şadırvan Apartmanı'na ateş açılmış pencereden giren kurşun nedeniyle Yılmaz Akaröz adlı kişi kolundan yaralanmıştır.

★ Yetkililerden alınan bilgiye göre Tuna Caddesi 23/1 numarada oturmakta olan ve mühendis olduğu bildirilen Aydın Zengin evinde yaralı olarak bulunmuş daha sonra hastaneye kaldırılırken ölmüştür.

İSTANBUL'DA

Bir polis memuru dün akşam üzeri Kumkapı'da 3 komando tarafından kaçırılmak istenmiştir.

Polis memuru Enver Paşadan kendisini kaçırmak isteyen faşistlerin elinden kurtularak, Kum kapı Toplum Polis Amirliğine sığınmıştır. Olaydan sonra faşistlerin kaldıkları Artvin Talebe Yurduna kaçtıkları tesbit edilen saldırganlar, aramalara rağmen bulunamamıştır. Polisin yaptığı arama sırasında Artvin Talebe Yurdu önünde 2 dinamit lokumu ve 1 şarjör bulunmuştur. Turgay, Tahir ve Turgut adında oldukları tesbit edilen komandolar aranmaktadır.

★ Önceki gece saat 03.00 sıralarında Heybeliada, Ayyıldız Caddesinde TİP'in «NATO'ya Hayır» ve «Bağımsız Türkiye» afişlerini asan iki kişi gözaltına alınmıştır.

★ Eyüp Lise'sinde sabah derslere giren ilerici öğrencilere komandoların taş ve sopalarla saldırması sonucu iki öğrenci çeşitli yerlerinden yaralanmışlardır. Olaydan sonra 20 kişi gözaltına alınmıştır.

★ İstanbul Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği dün sabah siyasi ve toplum polisi ekipleri tarafından aranmıştır.

Lâleli'deki Dernek binası'nda yapılan aramada her hangi bir suç aleti bulunmadığı ancak bazı öğrencilerin gözaltına alındıkları öğrenilmiştir.

★ TSİP İstanbul Üniversitesinin kapalı tutulmasını eleştirmiş ve Üniversitenin kapalı kalmasının faşist saldırganlığa boyun eymek anlamına geldiğini söylemiştir. TSİP Merkez Yürütme Kurulu üyesi Veli Gürcan, basına yaptığı açıklamada, gerekli önlemlerin alınıp, gün geçirmeksizin Üniversitenin açılmasını istemiştir.

★ İstanbul DEV-GENÇ Merkez Bina'daki katliam dolayısıyla okuldan iyice tecrit olan faşistlerin cinayetini ve sorumluluğunu unutturacağı gerekçesiyle İstanbul Üniversite'sinin açılışının süresiz ertelenmesini eleştirmiştir.

MALATYA'DA

Önceki gün Meslek Yüksek Okulu önünde meydana gelen olayda öldürülen devrimci öğrenci Şerif S[illegible] Arapgir ilçe[illegible] veril miş bu olayın [illegible] zanlısı iki faşist kimlik[illegible] belirlendiği ve aranmasına başlandığı polisce açıklanmıştır.

KAYSERİ'DE

Kayseri cezaevinde, 22'si kadın 100 mahkûm genel af için açlık grevine başlamışlardır. Açlık grevinin ne kadar süreceği konusunda bir açıklama yapılmamıştır. Hapishanede sıkı güvenlik önlemleri alınacağı bildirilmektedir.

★ Önceki gece Mucur'da, komandolar bir devrimci genci ağır yaralamışlar, saldırgan faşistlerden 4'ü yakalanarak adliye'ye sevkedilmiş, kaçan bir tanesinin ise aranmasına başlanmıştır.

Önceki gece işten çıkarak evine gitmekte olan Ayhan Çamkerte adlı devrimci gence Ticaret Lisesi önünde 15 - 20 kişilik bir faşist grubu sopa ve demirlerle saldırarak başından ağır şekilde yaralamışlardır. Yaralanan Çamkerte hastaneye kaldırılmış, saldırganlardan Ethem Korkmaz, Haydar Bahadır, Nuri Dinçer, Atılgan Yılmaz adlı faşistler yakalanarak gözaltına alınmıştır. Saldırganlardan Atilla Yıldırım'ın da aranmasına başlandığı öğrenilmiştir.

Ayrıca Mucur'da görev yapan polis memurlarından Nuri Er ve Nuri Ünap'ın komandolarla açık işbirliği içinde olduğu ilçede bulunan ilerici kişi ve kuruluşlar tarafından ileri sürülmektedir. İddiaya göre bu polisler faşistleri polis arabalarında taşımakta ve onlara silah ve mermi vermektedirler. Ayrıca Nuri Ünap adlı polis memurunun CHP Gençlik Kolları Lokalini basarak içerdekileri tehdit ettiği ve içerde oturan gençlere «buraya gelirseniz sizi öldürürüm» dediği öne sürülmektedir.

★ Kayseri [illegible] Okulunda, Uğ[illegible] bir faşist kom[illegible] adlı bir ilerici öğ[illegible]mış tır. Yaralı genç hastaneye kaldırılmıştır. Olay yerinden kaçan saldırgan aranmaktadır.

Faşizme

(Baştarafı 1. Sayfada)

ları yönetenlere karşı olduğu belirtilerek şöyle denilmiştir:

«Yaşam özgürlüğü, can güvenliği, öğrenim özgürlüğü gibi anayasal hak ve özgürlüklerin korunması ve bu özgürlüklere faşist güçler tarafından yöneltilen ve yöneltilecek olan saldırıları protesto etmek [illegible]la eylem yapmak suç değil, görevimizdir. Çünkü tüm emekçilerin düşmanı olan faşizme karşı direnişe geçmek mücadele [illegible]mek en temel insanlık görevlerindendir.»

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü: HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Güneş Matbaacılık A.Ş.
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
ANKARA BASKISI: Yenigün Gazetesi Matbaası

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

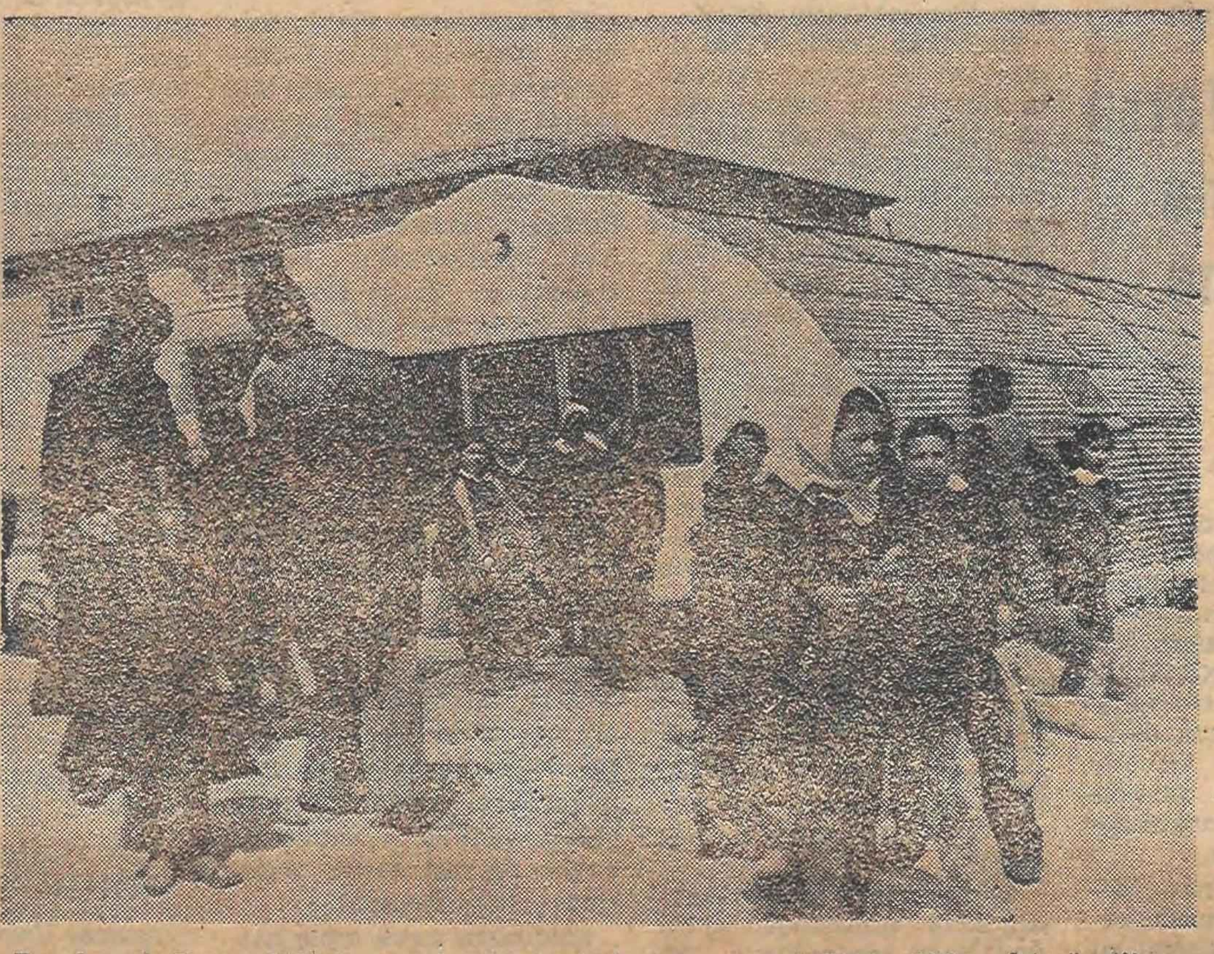
İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

Politika'da eğitim-öğretmen

Bozuk düzenin baraka okullarından su sızıyor

«Su sızıyor, sızıyor taşların arasından»

ABDÜLKADİR BULUT

Baraka okullar; MC'nin gecekondu kesimlerine reva gördüğü eğitim olanağı (!)

Bizi türkülerimiz kadar canlı ve oynak tutan bir başka kültür öğesi var mı diye düşünüyorum? Onlar gibi içli, yakın ve dost. Taşlardan sızan, akan, sular da türkülerimizden farklı değildir. Onlar da yakındır bize. Ama öyle sular var ki, türkülere konu olanlardan çok farklı. Bu sular, MC'nin oy almak için her gördüğü yere açtığı derme çatma okullardan akan sulardır. **«Kuru binalardan su sızar mı?»** demeyin. MC'nin girdiği her yerden sızıyor. Hem de, pis, kirli sular bunlar. Dahası lağım suları..

SU SIZIYOR BİNADAN

Topkapı'dan bir dolmuşa biniyorum. Önceden elde ettiğim adrese kadar gidermiş araba. Epeyi uzak olduğunu ücretinden anlıyorum.

Dolmuş bir kırk dakika filan gittikten sonra bir derenin içinde duruyor. İnen insanlara, **«Karabayır Okulu»**nu soruyorum. **«Şu yukarda solda»** derler gibi bir işaretle tarif ediyorlar. Bir tümseği çıkıyorum, sonra dizboyu bir çamur yamaç. Yürüyebilirsen yürümeye çalış. Pantalonumun paçalarını sıvayıp, ayakkabılarımı çıkarıp yalınayak yürüyorum. Yeni bir okulun yanına varıyorum. Yeni yapılan okulun hemen altında dört baraka var. Sigara almak üzere soldaki dükkana sapıyorum. Vardığım dükkanda hiçbir şey satılmıyor. Orası da bir sınıfmış meğer. Öğrenciler var içerde. Sus pus oluyorlar bir yabancı görünce. Ve dükkandan sınıfın duvarlarında, zaman şeridi, Atatürk fotoğrafı ve bir kaç levha... Zaman şeridinin biraz ilerisinde, duvardan bir su sızıyor. Yaklaşıyorum duvara doğru. Pis bir koku geliyor. Üstteki katın tuvaletinden sızan bokla sidiğin karışımı bir su. Ağır bir koku olarak içeriyi egemenliğine almış.

Atışalanı Köyü Karabayır İlkokulu'nda 850 öğrenci, 27 öğretmen, iki hizmetli işçi var. Yeni dilde, bu hizmetlilere **«eğitim emekçisi»** diyorlar. Eskiden hademe derlerdi. Adlandırılmalarının önemi yok. Yaptıkları işe bakalım. Bu okulun altı sınıfının tüm temizliğini bu iki kişi yürütüyor. Sabah saat yedide gelip akşam saat yediye kadar. Tam oniki saat. Oysa, iş yasasına göre sekiz saat çalışma zorunluluğu var. Ya peki bu dört saat nerden çıkıyor. Üstelik öyle bir çalışma koşulları var ki bu eğitim emekçilerinin! Baraka okulları temizlemek oldukça zor.

Gecekondu kesimlerine MC, okul adı altında ilkin baraka okullar götürmüştü. Yoksul halk çocukları ilkin baraka okullarda alışsın, sonra da bina okullara iyi ısınsın diye. Onların yaşamlarına hiç bir zaman yenilik götürülmemiş. İlkin eskiler, püsküler...

Karabayır İlkokulunun yeni binası tamamlanmak üzere. MC döneminde yapımı başlatılan okul henüz bitmemiş. Ama yeni Milli Eğitim Müdürü durumu görünce el atmış. O yüzden yapımı hızlanmış. Önümüzdeki günlerde yeni binalarına taşınacak çocuklar.

Bir yurttaş **«Buralara su geceleri gelir»** diyor. Demek ki, suyu da gündüz gözüyle göremiyor buralılar. Çocuklar su içmek için yanlarında küçük lastik bidonlar taşıyorlar. Lastik bidon olmayanlar da tanıdık komşulardan içiyorlar.

Ve eğitim deniyor buna; çocuk yetiştirmek deniyor.

«Kuru binalardan su sızar mı?» demeyin. MC'nin girdiği her yerden sızıyor. Hem de pis, kirli sular... Lâğım suları...

Yoksun kalmış bölgelere eğitim yardımı

Turhan Oktay

1976-1977 Öğretim Yılı yarı yıl dinlencesinde bir grup öğrenciyle İstanbul'daki sosyo-ekonomik ve kültürel ayrımları incelemek amacıyla Şişli, Nişantaş, Mecidiyeköy gibi varsıl ailelerin yaşadığı semtlerle, Osmaniye, Bağcılar gibi gecekondu bölgelerindeki yoksul ailelere gidip röportaj yapmak istedik. Zengin çevrede yaşayan ailelerin birkaçı dışında tüm o varlıklı dediğimiz insanlar kapıları çarptılar yüzümüze. Kimi satıcı sandı bizi, kimi anarşist, kimi de hırsız. Vergi durumlarını saptamaya geldiğimizi bile sananlar oldu. İlk sorularımız kuşkulandırmıştı onları. Çünkü bu sorular onların aylık gelirleriyle ilgiliydi. Hep, yalan yanlış yanıtlar verdiler ve sonra da asık bir suratla kapıyı gösterdiler.

Sorularımızı doğru yanıtlayanların içinde iki-üç özel arabası olanlar, şişmanlamamak için hiç ekmek yemeyip onun yerine pirzola, biftek, havyar-salam, karides yiyenler çoğunluktaydı ve bunların aylık mutfak masrafları 30 bin liranın üzerindeydi. Salonlarına göz gezdirdiğimizde kitap ve gazete hiç mi hiç göze çarpmıyordu. Sorduğumuzda kitaplarının ayrı bir odada olduğunu söylediler. Evlerinde de en az üç gazete girermiş. Kitaplıklarını düşündüm. Bir kitapçı arkadaşım söylemişti: Kürklü bir hanım girmiş dükkânına **«aynı boyda, ciltli, toplamlarının eni 125 cm olan 375 cm tutarında kitap istiyorum»** demiş. Arkadaşım anlamadığını söyleyince **«Kitaplığımın rafları 125 cm., üç raf boş kaldı onun için 375 cm. olmasını istiyorum»** demiş. Acaba evin kitapları da bu şekilde mi alınmıştı?

Buradaki incelemelerden sonra gecekondu bölgelerine gittik. Korkusuzca yanıtlıyorlardı tüm soruları. Anlatıyorlardı her şeylerini. İçlerinde altı aydır hiç et yemeyenlerden tutun da merdiven silmek üzere gittikleri evlerin hanımlarından istedikleri yemek artıklarını, naylon torbalarına doldurup çocuklarının karnını bunlarla doyuranlar bile vardı. Acıyı, yoksulluğu yazgılarıymış gibi bünyelerinde taşıyan bu insanlar okutmak bile istemiyorlardı çocuklarını. Okulda hep zayıf alıyormuş çocukları. Nedenini sorunca **«bi garış odada yedi can kitap mı okur, yazı mı yazar? Biri (garnım acıktı) diye bağırır, öbürü (sus) deyip azarlar. Kimi (üşüdüm) kimi (boğazım ağrıyor) der viyaklar. Ödünç alınan sobada çalı-çırpı yakmayla ömür mü geçer. (Çocuğuna don geydir, yazık, üşür) diye dil vurur hanımlar. Benim de yüreğim yanıyor emme, aldığım 700 lirayı dona mı vereyim, çoraba mı, boğazlarına mı, lambanın gazına mı? Hangısına vereyim 700 lirayı. Kitap mı alayım, defder mi, galem, kağıt mı? Bu parayla ne alınır? Nasıl okur bu çocuklar. İlkokulu bitiriversinler verecem pavrikaya. Gazete okumak için can atarlar emme, bakgal izin verirse, orda okurlar.»**

Aslında bu araştırma yoksul halkımızın minnacık bir kesitinin sorunlarını seriyor gözler önüne. Hele buraya aldıklarım «devede kulak» kalır örneği. Onları eğitmek, acılarından, yılkı ve yıkıntılarından kurtarmak hepimizin olduğu kadar asıl devletin görevidir. Anayasada bu açıkça da belirtilmiştir üstelik.

Bir ailenin, sınıfın giderek toplumun alacağı eğitimin yoğunluğu, düzeyi ve biçimi eğitilenin ekonomik gücüyle sıkı bir bağıntı içindedir. Bu nedenledir ki eğitimi üretim ilişkilerinden soyutlamak olanaksızdır.

Hasan Ali Yücel'in 7 yıl 7 ay 7 gün süren eğitimcilik evresinde, üretime dönük bir eğitimi Köy Enstitüleri'ni açmakla başlatmıştı. Ne yazık ki bu durum, bir bölük mutlunun çıkarlarına dokununca, olmadık yalan ve iftiralarla Köy Enstitülerini kapattılar. Kapatırlar elbet. Çünkü bu okullar «sömürü düzenine paydos!» diyen, pırıl pırıl beyinler ekiyordu yurt düzeyine.

Kırsal kesimlerdeki okul sayılarını artırmakla birlikte tüm yoksun kalmış bölgelerde (gecekondular da dahil) bireyler eğitici araç ve gereçlerden, üretici eğitim sisteminin amaçlarına uygun kitap, gazete, dergilerden yararlanmalıdırlar. Bunların seçimi ve dağıtımı için Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde oluşturulacak kurumlar pekala söz konusu ödevi üslenebilir. Ayrıca, okullarda eğitsel kollar arasında Yoksun Bölgelere Yardım Kolu adı altında bir kol kurulabilir. Gerek öğrencilerin katkılarıyla, gerekse Milli Eğitim Bakanlığı'nca görevlendirilecek kimselerin köylere, gecekondu bölgelerine, yoksun kalmış her köşeye bu tür eğitim yardımlarını götürmeleri olasıdır. Ayrıca Kültür Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın ortaklaşa çalışmaları sonucu sinema, tiyatro ve benzeri eğitici öğeleri yurt düzeyine yaygınlaştırmada yapacakları girişimler hiç de karşılıksız kalmaz.

«Okul Koruma Dernekleri» üzerine

N. Zeki

Bugün okullarımızın pek çoğunda **«Koruma Derneği»** adında dernekler var. Bu derneklerin amacı:

a) Okul öğrenci, yönetici, öğretmen, memur, ve hizmetlilerine manen faydalı olacak işleri yapmak,

b) Okulun yardıma muhtaç öğrencilerine ve personeline yayın, kitap, ders malzemesi, sıhhi muayene ve tedavi vb. zati ihtiyaçları için yardımlarda bulunmak,

c) Öğrenci velileriyle okul arasında temas sağlamak, öğrenci, veli ve okul personeline faydalı olacak müsamere, konferans, eğlence, gezi, kurs vb. sosyal faaliyetler düzenlemek,

d) Okul binası ve öğrencilerinin eğitim ve öğretimi ile ilgili inşaat, tamirat, malzeme alımı yapmak ve mevcutları islah etmek olarak saptanmıştır.

Bu dernekler, Dernekler Yasası'ndaki hükümlere uygun olarak çalışmak zorundadırlar. Dernek üyeliği de okulda okuyan öğrencilerin anne, baba ve velilerinin başvurusu ve Yönetim Kurulunun kararıyla gerçekleşir. Doğal üyelik okuldaki öğretmen, memur ve hizmetlileri içine almaktadır. Doğal üyeler ödenti ödemezler.

BUGÜN BU DERNEKLERDE KEYFİLİK HÜKÜM SÜRÜYOR

Yukarıdaki açıklamaları, bu derneklerin, Dernekler Yasası'na nasıl aykırı davrandıklarını kanıtlamak için yapıyoruz.

Dernek yöneticileri bütün velileri doğal üye kabul ederek giriş dilekçesi almamakta ve Yönetim Kurulunda görüşmemektedir. Fakat ödenti almak için tüm öğrenci velileri üzerinde okul yönetiminin aracılığıyla yolladıkları yazılarla baskı kurmaktadır. Öğrenci velileri okul yönetiminin araya girmesi nedeniyle bu ödentileri zorunlu olarak öder. Zira hem öğrencinin okul yönetimi ile arasını açmak istemez, hem de onların yalvarmalarına dayanamaz. Zira para okuldan istenmektedir. Öğretim yılı başındaki kayıtlar sırasında, ya da kayıt yenilemeler sırasında, yine bu derneklerin bağış makbuzları bizzat okul yöneticileri tarafından kesilir. Vermek istemeyen velilerin işleri yapılmaz ya da geciktirilir. Böyle zorla toplanan ödentiler ve bağışlar eğitimin parasızlığı ilkesini çiğner ve halkımızın sırtına yeni bir eğitim vergisi yükler.

Derneklerin çalışmaları da amaçlar bölümündeki gibi değildir. Dernek yönetimleri okul yönetimleriyle işbirliği içindedir. Onun için önce okul yönetiminin istekleri yerine getirilir. Müdür odaları en lüks malzemeyle donatılır. Yönetici odaları donatılır. Toplanan paraların bir kısmı da büro giderleri ve okul binasının onarımına harcanır. Göstermelik olarak da birkaç öğrenciye ufak tefek giyim eşyası alınır ve bunlar törenle bu çocukların onurları rencide edilerek verilir.

İlerici, demokrat-yurtsever veli ve öğretmenler bu derneklerin çalışmalarına katılmalı ve görev almalıdırlar. Bu dernekleri, demokratik hak arama kuruluşları haline getirmelidirler. Örgütlü velilerle devlete görevleri hatırlatılmalı ve eğitim bütçesinin genel bütçedeki payının arttırılması için baskı yapılmalıdır. Öğrenci velilerinin bu derneklerde bilinçli bir şekilde örgütlenmesi sonucunda okullardaki pekçok sorunun çözümü kolaylaşaca' ır. Ayrıca derneklerin maddi varlığı da amaçları doğrultusunda kullanılabilecektir.

kitap ağacı

«Ben Çocuk muyum?»

— Tayko Çocuk Yay. 50 Sayfa 12.5 TL.

Daha önce Samed Behrengi'nin Pancarcı Çocuk adlı yapıtını sunan Tayko Çocuk Yayınları, şimdi de «Ben Çocuk muyum?» adı altında çocuk masal ve öykülerini topluca sundu okurlarına.

«Ben Çocuk muyum?» da sekiz öykü ve masal var. Masal ve öykülerin yazarları ayrı ayrı. Toplumsal içerikli olayları ve hayvanları konu alan bu öykü ve masalların yazarları arasında, Türkân Gedik, Nazmi Gören, Cemile Özen, Nusret Ertürk, Enver Öksüz, Ahmet Uysal, Yılmaz Elmas ve Boris Zakhoder var.

Bir antoloji olan **«Ben Çocuk muyum?»** yapıtı iyi bir girişim kuşkusuz. Ne var ki, antoloji dönemleri oldukça gerilerde kaldı. Antolojiler yerine bir yazarın birkaç masalını, öyküsünü topluca sunmak hem yazarını ve hem de öykülerini günışığına çıkarmak daha yeğ olmaz mı? Yayıncılar biraz da bu durumu ön plana çıkarmalıdır. Bunları söylerken bu yapıttaki öykülerin ve masalların kötü olduğunu söylemiyoruz. Tersine **«Ben Çocuk muyum?»** deki masal ve öyküler çocuk edebiyatımız için bir kazanım.

eğitim tarihimizden

Demokrasi savaşımında işçi-öğretmen dayanışması

15-16 Haziran'da işçi sınıfımız, burjuvazinin sendikal özgürlüklere saldırısını tek başına göğüslemek zorunda kalmıştı.

Arkasından MC, «sıkı yönetimsiz sıkı yönetim» demek olan DGM yasa tasarısını gündeme getirdi. DGM işçi sınıfının politik hareketini, sosyalistleri, sosyal demokratları, ileriye açık güçleri sindirmeyi, susturmayı amaçlıyordu. Faşist tırmanış DGM'nin kanatları altında yükselecekti. Bunun üzerine 16 Eylül 1976'da üretimi elinde tutan işçi sınıfı, DİSK'in çağrısıyla genel ve politik greve gitti. 4 gün süren anti-faşist yığınsal grev, Parlamentodaki ilerici güçlerin de katılmasıyla, faşist yasa tasarısına karşı ulusal bir direniş biçimi aldı. CHP bu geniş tabanlı direnişten aldığı güçle. Parlamentodaki faşist yasa girişiminin önüne daha korkusuzca çıktı. İşçi sınıfının demokrasi savaşımında tarihsel bir önem taşıyan üretimi durdurma eylemine katılmada TÖB-DER gereken uyanıklığı ve atakliği gösteremedi. Fakat yine de öğretmenler gösterdikleri dayanışma ile direnişteki işçi sınıfına büyük moral destek sağladılar. İstanbul'da DİSK'in «Genel Yas» eylemine öğretmenler de örgütsel olarak katıldılar. Daha sonra TÖB-DER ve demokratik kitle örgütleri 27 Eylül 1976'da Ankara'da DGM'yi protesto ve DİSK'i destekleme eylemi düzenlediler. Eyleme en geniş katılan kesimi öğretmenler oluşturuyordu. MC'nin Ankara Valisi Durmuş Yalçın, demokratik görevlerini ve işçi sınıfına dayanışmalarını yerine getiren öğretmenlerin örgütü TÖB-DER'i kapattı. Öte yandan MC ve tekelci para babaları DGM direnişlerinde başı çeken işçileri «kara liste»ye aldı; işsiz bıraktı, tutuklattı.

Ne var ki, işbaşında gerici-faşist güçlerin temsilcisi MC olsa da, bütün bunlar boşunaydı. İşçi sınıfı etrafında kenetlenen ulusal demokratik güçler faşist yasaya geçit vermediler. İlerici güçler arasındaki dayanışma faşist tırmanışın önünde güçlü bir set oldu. TÖB-DER Danıştay kararıyla 12 gün sonra yeniden faaliyete başladı. Burjuvazinin kara listeleri, aç ve işsiz bırakma tehditleri sökmedi.

Öğretmenler 20 Mart'ta DİSK'in «faşizme ihtar» için eylem birliği çağrısına böylesi deneylerden geçerek katıldılar. Faşist sindirme eylemlerine karşı, destekledikleri iktidarın arkasında ne yaman bir dayanışma bulunduğunu gösterdiler. Faşist yuvaların dağıtılması ve demokrasinin geliştirilmesi için, CHP'ye hangi güçlere yaslanması gerektiğini hatırlattılar.

karalama defteri

112

«Kitaplar hiç solmayacak bitkilerdir.»
«Güneş dünyayı, kitap insanları aydınlatır.»
«Kitap oku, en iyi dost kitaptır.»

«Kütüphanecilik Haftası» nedeniyle okul duvarları bu tür yazılarla doldu. Sakız gibi çiğnene çiğnene çürümüş, yavan sözlerle. Böylece 27 Mart'la 4 Nisan arası, bir haftalığına kitap dostu olundu. 51 hafta kitap düşmanlığı, 1 hafta kitap dostluğu... Çok güzel, ancak bu kadar samimi olunur kitaba saygıda sevgide.

Yalnız duvarlara disiplin yönetmeliğinin şu maddesi de asılsaydı daha samimi olunacaktı:

«Öğrencilerin elinde bulunması uygun olmayan kitap, dergi vb. yayın araç ve gereçlerini okula getirmek ve arkadaşlarına göstermek veya vermek suçtur.»

Hem «kitap oku» de, hem de «niye okula kitap getiriyorsun» diye ceza ver.

Hem yücelt kitabı, hem yasakla.

Ne denir buna? Bence hiç bir şey denmez, yalnızca gülünür.